

ΚΛΕΙΩ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΑΙΣ ΤΟΥ

ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΔΕΙΨΙΑ

Τόμος Β'.
ΑΡΙΘΜ. 48.

Ινδομομή, ἀρχομένη ἀπὸ 1. Ἰανουαρίου καὶ 1. Ἰουλίου ἐκάστου ἔτους, ἐξήμεροσμένην
καὶ προπληρωτῆα: Πανταχοῦ φράγκ. γρ. 10 ἢ μάκρ. 8.

ΕΤΟΣ Β'.
τῆ 15/27. Δεκεμβρίου 1886.

Η ΑΦΗ ΤΩΝ ΤΥΦΛΩΝ.

Δύο ἔλβετοὶ φυσιοδίφαι, οἱ καθηγηταὶ Χέρτσεν καὶ Σορὲ κατέβησαν ἐσχάτως εἰς τὴν ἐρβριδιῆ μελέτην τοῦ αἰσθημα-
τος τῆς ἀφῆς, περὶ τοῦ ὁποίου μέχρι τῆς σημερον ἀκόμη ἐπικρατοῦσι πολλαὶ καὶ διάφοροι θεωρίαι. Αἱ παρατηρήσεις τοῦ πρώτου τῶν ἀνωτέρω φυσιοδιφῶν φαίνονται ἀποδεικνύουσαι, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ αἰσθησις δὲν εἶνε ἀπλή, ἀλλ' ὅτι σύγκειται ἐκ τοῦ αἰσθημα-
τος τοῦ φύχου καὶ τῆς θερμότητος καὶ τοῦ αἰσθη-
ματος τοῦ ἄλλου. Πᾶν μέλος τοῦ σώματος ἡμῶν χάνει τὰς διαφορὰς ταύ-
τας ἰδιότητος τῶν περι-
φερικῶν νεύρων, ἅμα ὡς ὑποβληθῆ εἰς μεθοδικὴν περισφιγξίν καὶ παρακω-
ληθῆ ἢ διὰ τῶν αἱματο-
φόρων ἀγγείων τοῦ κυκλο-
φοῦντος τοῦ αἵματος. Ὁ αὐτὸς καθηγητῆς ἀναφέ-
ρει προσέτι μίαν γυναῖκα, προβεβηκυῖας ἡλικίας, ἣτις εἶχε πάθει μερικὴν παρά-
λυσιν τῶν σκελῶν τῆς καὶ ἠσθάνετο μόνον τὴν ἐπε-
νέργειαν τοῦ φύχου καὶ τοῦ ἄλλου. Ἐπεχείρησε λοιπὸν λεπτομερεστέραν ἔρευναν καὶ εὔρεν ὅτι προσ-
βεβλημένος ἦν ὁ νοτιαῖός

της μυελός. Ἡ παρατήρησις αὕτη τῷ ἐχρησίμευσεν ὡς ἀφε-
τηρία, ὅπως ἀπ' εὐθείας ἐπιχειρήσῃ πειράματα ἐπὶ ζῶων, δι'
ὧν ἐλπίζει ἐν βραχεί, ὅτι

Ο ΜΕΛΛΩΝ ΜΟΥΣΙΚΟΣ. Κατὰ τὴν εἰκόνα τοῦ Στράττ.

θὰ κατορθώσῃ νὰ ταξινο-
μῆσῃ τὰ διάφορα ἄπτικὰ
αἰσθηματά, συγχρόνως δὲ
καὶ νὰ ἀνεύρῃ τὰ ἰδιαίτερα
αὐτῶν κατὰ τόπους κέντρα.

Ὁ δὲ ἕτερος τῶν φυ-
σιοδιφῶν τούτων, ὁ καθη-
γητῆς Σορὲ ἠσχολήθη πρό
πάντων εἰς τὴν ψυχολογι-
κὴν ἐξήγησιν τῆς ἀφῆς,
προσπαθῆσας ἰδίᾳ νὰ ὀρίσῃ
μέχρι τίνος βαθμοῦ δυνά-
μεθα νὰ φθάσωμεν, θέλον-
τες τυφλὸν τινα ἐκ γεννη-
τῆς νὰ διδάξωμεν τὴν ἰδέαν
τοῦ ὠραίου μόνον διὰ τῶν
ἐξωτερικῶς ἀπτικῶν σχημά-
των. Ἐκ τῶν προτέρων
ἦτο γνωστὸν, ὅτι ὁ κωφά-
λαλος δύναται ν' ἀντιλη-
φῆ καὶ νὰ ἐκτιμῆσῃ τὰς
μουσικὰς ἐντυπώσεις ἐπειδὴ
κατὰ τὸ μέλλον ἢ ἦττον
εὐκρινῶς μεταβιβάζονται
εἰς τὸ νευρικὸν τοῦ συστήμα-
αἱ κυμάνσεις τοῦ ἤχου. Ὁ
Σορὲ λοιπὸν διαταίνεται
ὅτι καὶ ὁ τυφλὸς κατὰ
τὸν αὐτὸν τρόπον δύναται
νὰ διδαχθῆ πῶς νὰ δια-
κρίνῃ καὶ νὰ ἐκτιμᾷ τὸ
κάλλος καὶ ἐν γένει το εἶ-

δος τῶν ἀντικειμένων, επιχειρήσας δὲ ἐρευνᾶς ἐν τῷ τυφλοκομῆ τῆς Λωσάννης ἐπέστη, ὅτι οἱ τυφλοὶ ἔχουσι τὴν αὐτὴν ἀκριβῶς κλίσην πρὸς τὴν συμμετρίαν, ἢ καὶ οἱ κοφάλαοι, αἱ γυναῖκες π. χ., αἰτνες ἐν τῷ ἀσύλω τούτῳ ἐργάζονται κεντῶσαι ὑφάσματα κτλ. μεγίστην σημασίαν ἀποδίδουσι εἰς τὴν κανονικότητα τῶν σχεδιασμάτων, οἱ πλέκοντες καλῶς κατ' οὐδένα τρόπον πείθονται νὰ ἐργασθῶσιν, ἀν. αἱ ἰτένια βέγγαι, δι' ὧν πλέκουσι τὰ ἐργόχειρά των, δὲν ἔχουσι ὅλα ἴσον μήκος, ἐν γένει δὲ πᾶν σημεῖον οἰαζόηποτε ἀνωμαλίας φαίνεται εἰς αὐτοὺς ἀπόδειξις ἀσχημίας. Ἀγαπῶσι τὰς λέιας ἐπιφανείας καὶ τὰ σύμμετρα σχήματα, αἰσθάνονται δὲ τὴν μεγίστην ἀηδίαν, ὅταν λάβωσιν εἰς χεῖρας ἀγγεῖον, ἐφ' οὗ διὰ τῶν χειρῶν ἐψηλάφησαν ῥωγμὴν τινα, ἢ ἐπὶ τῆς τραπέζης προεζέχουσαν ἀνωμαλίαν.

Ὁ καθηγητὴς Σορέ δὲν κάμνει λόγον περὶ τῆς ἀναπτύξεως τῆς καλαισθησίας παρὰ τῷ ἐκ γεννητῆς τυφλῷ, ἡτις εἶνε καθαρώς τεχνητὴ καὶ ἀπαιτεῖ μεγίστην δόσιν ὑπομονῆς καὶ καρτερίας παρὰ τε τοῦ διδασκάλου καὶ τοῦ μαθητοῦ, ἀναφέρει δὲ παραδείγματα τινα, λίαν ἀξιοσημείωτα, περὶ τῆς παιδαγωγικῆς ταύτης μεθόδου. Τυφλὸς τις παῖς ἠδύνατο, ψηλαφῶν τὴν εἰκόνα, νὰ διακρίνη μετὰ μεγάλης εὐχερείας τὸν ἵππον ἀπὸ τοῦ βοῦς, ἄλλος δὲ τις, κατὰ τὴν αὐτὴν μεθόδον, τὰ πτηνὰ, καὶ ἡ τέχνη αὐτῆ τῶν ἀτυχῶν τούτων ὄντων φθάνει πολλάκις εἰς τόσον βαθμὸν τελειότητος, ὥστε νὰ διακρίνοι καὶ αὐτοὺς τοὺς εἰδεῖς ἢ δυσεῖδεις χαρακτήρας τῆς ἀνθρωπίνης μορφῆς.

„Πρὸ τριῶν ἐτῶν, διηγῆται ὁ Σορέ, ἐπεσκέφθησαν τὸ ἀσύλον τῶν τυφλῶν ἐν Λωσάννη τρεῖς καθηγηταί· καὶ ὁ μὲν ἐξ αὐτῶν, Σουηδὸς τὴν καταγωγὴν, ἦτον ὑψηλοῦ ἀναστήματος καὶ ὠραῖος τὴν ὄψιν, ὁ δὲ κατήγετο ἐξ Ἑλβετίας

καὶ ἠδύνατο ὡς πρὸς τὴν ἀσχημίαν ν' ἀνταγωνισθῆ πρὸς τὸν Θεοσίτην, καὶ τέλος ὁ τρίτος ἦτον ἀνθρώπος ἐκ τῶν συνήθων, ὡς πρὸς τὴν μορφήν οὐδόλως διαφέρων ἀπὸ τῶν ἄλλων θνητῶν. Μεταξὺ τῶν τροφίμων τοῦ ἀσύλου εὐρίσκετο καὶ τυφλὸς τις κοφάλαος, πενέστατος μὲν, ἀλλ' εὐφρέστατος καὶ νοημονέστατος, καίτοι ἐστειροῦ ὁ δυστυχῆς τῶσων μέσων συγκοινωνίας πρὸς τὸν ἐξωτερικὸν κόσμον. Ἄλλ' ἰδιαζόντως ἦν ἀνεπτυγμένον παρ' αὐτῷ τὸ αἰσθημα τῆς ἀφῆς. Ὅσακις ἐψηλάφει δυσεῖδη τινα μορφήν, πάντοτε ἐδεικνυε σημεῖα οἰκτου ἢ χειρονομίαι εἰρωνικῶς. Τῷ ἐπαρουσίασαν λοιπὸν καὶ τοὺς τρεῖς ἀνωτέρω μνημονευθέντας ξένους, τοὺς ὁποίους ἀμέσως ἤρχισε κατὰ τὴν συνήθειάν του νὰ ψηλάφῃ. Τὸ ἀνδρικὸν κάλλος τοῦ Σουηδοῦ τὸν ἐκίνησεν εἰς ζωηρότατον θαυμασμόν, ὅτε δὲ μετέβη εἰς τὸν Ἑλβετὸν ἐξεργάγη εἰς εἰρωνικὸν γέλωτα καὶ διὰ χειρονομίῶν ἐδειξεν ὅτι ὁ ἀνθρώπος οὗτος ἦν πρότυπον ἀσχημίας. Εἰς τὸν τρίτον καθηγητὴν οὐδὲν εὔρε τὸ παράδοξον καὶ ἐκτακτον, δὲν ἐξεδήλωσε δὲ οὔτε εὐαρέσκειαν οὔτε ἀποστροφὴν.“

Καὶ ταῦτα μὲν λέγει ἡμῖν ἐν τῇ περισπουδαστῶ περι τοῦ ζητήματος τούτου πραγματείας τοῦ ὁ Σορέ, καίτοι δὲ τὰ ἐκ τῶν θεωριῶν του συμπεράσματα φαίνονται ἡμῖν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ὀλίγον παράτολμα, δὲν δυνάμεθα ἐν τούτοις νὰ μὴ θαυμάσωμεν τὴν ἀκαταδάμαστον ἀφ' ἑνὸς τῶν διδασκάλων τούτων καρτερίαν, καὶ ἀφ' ἑτέρου τὸν τέλειον καὶ ὄντως θαυμασιώτατον διοργανισμόν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, ἢ ὁποία τὴν ἀνικανότητα ἢ καὶ τὴν παντελῆ φθορὰν ἢ ἔλλειψιν ἀναγκαίου τινὸς ὄργανου, κατορθοῖ ν' ἀναπληρῶσιν διὰ τῆς ἐπὶ τὸ τελειότερον ἀναπτύξεως ἄλλου, ἀναλαμβάνοντος νὰ ἐκτελῇ καθήκοντα ὅλων ξένα πρὸς τὰ ἀρχῆθεν αὐτῷ ἐπιβεβλημένα.

Η ΚΑΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΩΝ ΙΤΕΩΝ ΕΝ ΕΥΡΩΠῃ.

Αἱ καλαὶ καὶ πρὸ πάντων αἱ χρήσιμοι καὶ ὠφέλιμοι ἰδιότητες τῶν ἰτεῶν εἶνε τόσον κατάδηλοι καὶ φανεραί, ὥστε ἀπὸ τῶν παλαιωτάτων χρόνων ἐκίνησαν τὴν προσοχὴν τῶν ἀνθρώπων καὶ πολλάκις συνεβάδισαν μὲ τὰς τύχας τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ὡς ἀφῶνοι, ἀλλὰ συμπαιθεῖς μάρτυρες. Καὶ αὐτὸς ὁ Ψάλμωνδός, περιγράφων τὴν ἀπελπισίαν τῶν ἐν Βαβυλωνίαι αἰχμαλώτων Ἰουδαίων, μεταξὺ τῶν ἄλλων ἐξαίσιων φυτῶν τῆς χώρας τῶν τυράννων ἀναφέρει καὶ τὰς ἰτέας, εἰς ὧν τοὺς κλάδους ὁ θρηγῶν λαὸς ἐκρέμα τὰς λῦρας του, ὁ δὲ Ὀμηρος λέγει περὶ τοῦ Ὀδυσσεῦς, ὅτι τὸ πλοιάριον, ἐφ' οὗ ἐπιβαίνον ἐγκατέλιπε τὴν νῆσον τῆς Καλυψοῦς, εἶχε στερεώσει δια πυκνοῦ δικτύου ἐκ κλάδων ἰτέας εἰς προφυλακτὴν ἀπὸ τῶν ἀγρίων κυμάτων τῆς θαλάσσης.

Δὲν εἶνε λοιπὸν ἀπορον ἀν. οἱ ἀνθρώποι προκίμωτατα ἠσθάνθησαν τὴν ἀνάγκην νὰ φυτεύωσιν ἰτέας, εἴτε πρὸς στολισμόν, εἴτε πρὸς στερέωσιν τῶν ὀχθῶν, εἴτε τέλος χάριν χρησίμων σκαπῶν εἰς τὴν βιομηχανίαν. Κάτων ὁ πρεσβύτερος, ἀποθανὼν τῷ 149 π. Χ. ἐθεώρει κατ' ἐκείνην ἐτι τὴν ἐποχὴν τὴν καλλιέργειαν τῶν ἰτεῶν ὡς ἓνα τῶν σπουδαιοτέρων κλάδων τῆς πλουτολογίας, ἓνα δὲ αἰῶνα μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ Χριστοῦ ὁ Κολουμέλλας ἠσθάνθη ὅτι ἦτον ἀνάγκη, ἐν τῷ περὶ γεωπονίας ἔργῳ του νὰ ἐπισυνάψῃ καὶ εἰσαγωγὴν εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν ἰτεῶν.

Ἐκτοτε πολλοὶ παρήλθον χρόνοι, καθ' οὓς οἱ ἀνθρώποι ἔπαυσαν ν' ἀπονέμωσι πρὸς τὰς ἰτέας καὶ αὐτὴν τὴν ὀλίγην

προσοχὴν, ἥς ἀπέλαυνον κατὰ τὴν ἀρχαιότητα. Ἀφ' οὗτο ὅμως κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους ἡ καλαθοποιία ἤρχισεν ὀλονεὶν νὰ ἐπεκτείνεται καὶ νὰ ἐξευγενίζεται, ἀπεδείχθη τὸ ἐξ ἀγρίων ἰτεῶν ὕλικὸν ἀνεπαρκὲς κατὰ τε τὸ ποῖον καὶ τὸ ποσόν, διότι ἀπειρα ποσὰ ἰτεῶν ξύλων ἀπυροῦντο πρὸς κατασκευὴν τῶν παντοειδῶν πλεκτῶν καλαθίσκων καὶ ἄλλων ἀντικειμένων, ἅτινα πολλάκις ἀποτελοῦνται ἐξ ἀπειραριθμῶν τεχνηέντως πεπλεγμένων μικρῶν ἰτεῶν κλώνων. Οὕτω λοιπὸν ἐδόθη ἡ πρώτη ἀφορμὴ ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ παραχωρήσῃσι εὐρυτέρας ἐκτάσεις γῆς πρὸς ἀνάπτυξιν τῶν δένδρων τούτων, ἀφ' ἑτέρου δὲ καὶ κανονικῶς νὰ ἐπιβλέπωσι καὶ νὰ ἐπιδικῶσι τὴν καλλιέργειαν καὶ προκοπὴν των. Τὰ πρῶτα δοκίμια ἐγένοντο κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα, ὅτε καὶ συγγράμματα πολλαχῶς τῆς Εὐρώπης εἶχον ἐκδοθῆ περὶ τοῦ τρόπου τῆς καλλιέργειας τῶν ἰτεῶν. Ἐν Γαλλίᾳ, Βελγίῳ καὶ Ἀγγλίᾳ εἶχον προτρέξει τῶν Γερμανῶν, οἵτινες μέχρι τῶν μέσων τοῦ παρόντος αἰῶνος πολλάκις ἠναγκάζοντο ν' ἀγοράζωσι κλώνους ἰτέας ἐκ Βελγίου καὶ Γερμανίας, κατὰ τινα δὲ στατιστικὴν τοῦ 1875 εἰς ἓνα καὶ μόνον παραρρήνιον νομόν, ὅπου 25,000 ἐργατῶν ἀσχολοῦνται εἰς τὴν καλαθοποιίαν, εἰσῆχθησαν ἐντὸς ἐνὸς ἔτους ἐκ Γαλλίας καὶ Βελγίου ὑπὲρ τὰς 300 σιδηροδρομικὰς ἀμάξας, πλήρεις ἰτεῶν κλάδων.

Ἐπιμένον ἦτον οἱ Γερμανοὶ νὰ αἰσθανθῶσι τὴν ἔλλειψιν ταύτην καὶ νὰ λάβωσι τὰ μέτρα των, ὅπως παύσωσι τοῦ

λοιποῦ νὰ στέλλωσι κατ' ἔτος εἰς τὸ ἐξωτερικόν, καὶ πρὸ πάντων εἰς τὴν Γαλλίαν, πολλὰ ἑκατομμύρια φράγκων ἀντὶ ἰτεῶν ξύλων, ἀπὸ δὲ τοῦ 1876 ἤρχισαν ἐπανειλημμένως νὰ γράφονται ἐν ταῖς ἐφημερίσι καὶ τοῖς περιοδικοῖς ἀρθροῖς, νὰ δημοσιεύονται φυλλάδια, νὰ σχηματίζονται ἰδιαίτεροι σύλλογοι, μόνον καὶ μόνον ὅπως κινήθῃ τὸ γενικὸν ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τῆς χρησιμότητος τῆς καλλιέργειας τοῦ φυτοῦ τούτου. Ἀλλὰ καὶ αἱ κυβερνήσεις δὲν ἔμειναν ἀπαθεῖς ἀπέναντι τῶν ἰδιωτικῶν τούτων ἐνεργειῶν, ἐσπευσαν δὲ προθύμως νὰ τὰς ὑποστηρίξωσιν, ἡ δὲ αὐστριακὴ Κυβέρνησις μάλιστα ὤρισε καὶ βραβεῖα δι' ἐκείνους, οἵτινες ἤθελον ὑποδείξει τὴν ὀρίστην μεθόδον πρὸς φυτεῖαν τῶν ἰτεῶν.

Καὶ ἐπιτυχία πλήρης ἐπέστρεψε τὰς προσπάθειαις ταύτας, τὴν σήμερον δὲ αἱ γερμανικαὶ ἰτέαι εἶνε ἰσάξια πρὸς τὰς γαλλικὰς καὶ βελγικὰς, ἀντὶ δὲ ν' ἀγοράζωσιν αὐτὰς ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, οἱ γερμανοὶ ἐξάγουσι μεγάλα ποσὰ ἐξ αὐτῶν εἰς ἄλλας χώρας, ἀναπληροῦντες τὰ ἄλλοτε πρὸς ἀγορὰν των δαπανηθέντα ἑκατομμύρια.

Ἡ ἰτέα ἀπαντᾷ, ὡς γνωστόν, ὑπὸ διπλῆν μορφήν, ὡς δένδρον καὶ ὡς θάμνος. Καὶ ὡς δένδρον μὲν ἔχει τι νὰ ἐπιβάλλων καὶ μεγαλοπρεπές, εἰς ὁ πολλάκις οἱ ζωγράφοι καταφεύγουσι διὰ νὰ δώσωσιν εἰς τὰς εἰκόνας των ἰδιόρρυθμόν τινα καὶ ἑλυστικὴν ἀπόρρωσιν, πρὸς τούτοις στολίζει τὰ νεκροταφεῖα καὶ διακόπτει τὴν σιγὴν τῶν τάφων διὰ τοῦ μελαγχολικοῦ φιδύρου τῶν ἀπέριων καὶ ἐλαφρῶν φύλλων τῆς. Ἡ δὲ θαμνοειδὴς ἰτέα εἶνε σημαντικώτερα διὰ τὴν γεωπονίαν καὶ τὴν βιομηχανίαν, διότι ἐξ αὐτῆς πρὸ πάντων δύναται νὰ παραχθῇ πολὺ ὕλικὸν χρήσιμον εἰς τὴν καλαθοποιίαν.

Πασιγνωστόν εἶνε ὅτι νωποὶ κλώνοι ἰτέας, ἐπιτηδεῖως φυτεῶμενοι, ἀναδίδουσι μετ' ὀλίγον βλαστοὺς καὶ ἀναπτύσσονται εἰς δένδρα. Τοιοῦτους κλώνους μεταχειρίζονται ὡς καταβολάδας καὶ οἱ φυτεύοντες ἰτέας, ἀπαιτεῖται δὲ μόνον κατὰ προτίμησιν νὰ ἐκλέξωσιν ἐκεῖνα τὰ εἶδη, τὰ ὁποῖα ἀρ-

μύζουσιν εἰς τὸ κλίμα καὶ τὴν ποιότητα τοῦ χώματος. Τὰ πολυάρθρα γένη τῶν ἰτεῶν ὑποδιαιροῦνται εἰς παραλλαγὰς, καὶ αὐταὶ πάλιν εἰς ἄλλα. ἐπίσης οὐκ εὐαριθμὰ, εἶδη, διὸ τούτο δὲ ὑπάρχουσιν εἰς τὸ ἐμπόριον ὑπὲρ τὰ 300 εἶδη ἰτεῶν ξύλων, πάντα διαφέροντα κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦττον ἀπ' ἀλλήλων κατὰ τὴν ποιότητα. Ἡ ποικιλία αὐτῆ ἀφ' ἑνὸς μὲν εἶνε ὠφέλιμος, ἀφ' ἑτέρου ὁμοῦ προεκάλεσε καὶ προκαλεῖ πολλὰς παρανοήσεις ἐν τῷ κλάδῳ τούτῳ τῆς βιομηχανίας ἐνεκα τῆς ἐπικρατούσης συγχύσεως καὶ αὐθαυρεσίας περὶ τὴν ὀνοματολογίαν τῶν διαφορῶν γένων.

Ἡ βιομηχανία χρησιμοποιεῖ καὶ τὸν φλοιὸν καὶ τὸ ξύλον τῆς ἰτέας ποικιλοτρόπως. Ὁ πρῶτος ἔχει μεγάλην ἀξίαν, διότι περιέχει χρωματιστικὰς καὶ ἄλλας χημικὰς ὕλας, καὶ διὰ μὲν τῶν πρώτων βάφουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ λεπτὰ δέρματα, ἐξ ὧν κατασκευάζονται χειρόκτια, μεταξὺ δὲ τῶν χημικῶν οὐσιῶν ὑπάρχει καὶ μία, τὴν ὁποῖαν ἡ ἱατρικὴ ἐπιστήμη χρησιμοποιεῖ ὡς θεραπευτικὸν μέσον, διδόμενον ἐνίοτε ἀντὶ τῆς κινῆσις εἰς πυρετώδεις ἀσθενείας.

Τὸ ξύλον ἀφ' ἑτέρου, ἀφ' οὗ ἀποξηρανθῆ καὶ περιθειωθῆ, ἀποβαίνει καὶ τοῦτο χρήσιμον εἰς βιομηχανικοὺς σκοποὺς καὶ ἡ ἀξία του εἶνε τόσῳ μεγαλειότερα, ὅσῳ λευκότερον τὸ χρώμα του, ὅσῳ λεπτομεστέρα εἶνε ἡ ὕψη του, ὅσῳ λεπτοτέρα ἡ ἐντερῶν καὶ ὅσῳ μᾶλλον ὀμαλὴ καὶ ἀπληλαγμένη πλαγίον κλώνων εἶνε ἡ ἐξωτερικὴ του ἐπιφάνεια.

Τὰς σημειώσεις ταύτας ἐγράψαμεν νομίζοντες ὅτι παρέχομεν καὶ εἰς τοὺς ἡμετέρους ἀφορμὴν νὰ στρέψωσι τὴν προσοχὴν των εἰς τὸ ἄλλως τόσον ἀχρηστον φαινόμενον τοῦτο δένδρον, τὸ ὁποῖον εἰς ξένας χώρας συντηρεῖ βιομηχανίαν, δι' ἧς τρέφονται ἐδῶ, ἐν Γερμανίᾳ μόνον, ὑπὲρ τὰς 100 χιλιάδας ἐργατικῶν οἰκογενειῶν, δι' ἧς πάμπολλοι ἔγιναν βαθύπλοτοι ἐργοστασιάρχαι καὶ ἐτησίως τὸ κράτος εἰς πράττει ἑκατομμύρια φράγκων.

Η ΕΠΑΙΤΙΣ.

(συνέχεια).

XXIII.

„Ὅτε τὴν ἐπαύριον μετὰ τὴν συνάντησιν ταύτην ἐξ-ύπηνα, ἐνόμιζον σχεδὸν ὅτι εἶχον ὄνειρευθῆ ὅλον αὐτὸ τὸ γεγονός. Ἀλλ' ὁ Φάλδνερ, ὅστις δὲν ἔλειψε νὰ τρέξῃ πρῶτ-πρῶτ εἰς τὸ δωμάτιόν μου καὶ ν' ἀρχίσῃ κατὰ τὴν λαμπρὰν ἐκείνην συνήθειάν του τα σκώμματα, μ' ἐξήγαγε πάσης περὶ τῆς πραγματικότητος ἀμφιβολίας. Δὲν ἤρκεσεν ὅμως ἡ πρῶτὴ νηφαλιότης μου, ὅπως ἀπογομνωσῆ τὸ γεγονός τῆς προτεραιᾶς ἀπὸ τοῦ περιβάλλοντος αὐτὸ ρωμαντικῶς πέπλου καὶ διὰ τοῦτο ἐκ συστολῆς μᾶλλον ἢ δυσπιστίας δὲν ἠθέλησα νὰ ἐκδέσω τὰ πράγματα εἰς τὸν φιλοσκώμμου φιλόν μου. Φαίνεται ὅτι κατὰ τὴν σημερινὴν ἐποχὴν τόσον ἐξηγενησθήσαν τὰ ἦθη τῶν ἀνθρώπων, ὥστε ἐκ τῆς ὑπερβολικῆς αὐτῶν ἐντάσεως πρὸς τὴν ὑπάτην τελειότητα ἐξωλιθίσθημεν εἰς ἀπροσδόκητον ἀντίθεσιν, ἥτοι αὐτὴν τὴν ἀνηθικότητα ἐντεῦθεν ἐξηγεῖται καὶ τὸ ἀλλόκοτον ἐκεῖνο εἰς τοὺς πλείστους χαρακτήρας τῶν συγχρόνων ἀνθρώπων, προτιμῶντων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ νὰ φαίνωνται ἐκλυτοὶ μᾶλλον καὶ ἀκόλαστοι καὶ πονηροί, καὶ πῶσιν αὐτῶν πρᾶξιν νὰ παρι-

στοῖσιν ἐπαμφοτερίζουσιν καὶ νὰ ἐπιδεικνύωσι μανίαν τινα μᾶλλον καὶ ἀχαρακτηριστοὺς κλίσεις, παρὰ νὰ προδώσωσι μετριότητα πνεύματος καὶ περιωρισμένας περὶ τοῦ κοινωνικοῦ βίου ἰδέας.“

„Κατὰ βάθος ἠδημόνον ὅμως περισσότερο ἐκ ψυχικῆς τινος ἀνησυχίας καὶ ἀορίστου τινὸς ὅσον καὶ ἀνεξηγήτου μελαγχολίας ἢ ἐνεκα τῶν σκωμμάτων τοῦ φίλου μου. ἤρχισα νὰ ἐπιπλήττω καὶ νὰ αἰτιῶμαι τὸν ἑαυτὸν μου· διὰτὶ τάχα νὰ μὴν κατορθώσω ὅτε τὸ πρόσωπόν της νὰ ἴδω; Πρὸς τί δὲ ἡ ὑπερβολικὴ τῆς κόρης ἐκείνης προφύλαξις; Ὅταν κανεὶς κάμη εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς καὶ περστικὸς καὶ ὅλος ἀγνωστος τόσον μεγαλοπρεπὲς δῶρον, ὅσον ἐγώ, δὲν ἔχει, ἀδελφέ, τὸ δικαίωμα νὰ ἴδῃ τὸ πρόσωπον ἐκείνου, τὸν ὁποῖον ἠλέησε, καὶ πῶς ἐγὼ πάλιν νὰ μὴν ἀπαιτήσω αὐτὸ τὸ σπλουδστατον πρᾶγμα, νὰ σηκώσῃ δηλ. ὀλίγον ἐκεῖνο τὸ σκέπασμα τοῦ προσώπου της; Ἡ ἀλήθεια ὅμως εἶνε, ὅτι κατώρθουν νὰ δικαιολογήσω τὴν ἐπιφυλακτικὴν κατὰ τὸ πρῶτον ἐκεῖνο ἐσπέρας διαγωγὴν μου, ἀναπολῶν τοὺς τρόπους τῆς ἀγνώστου κόρης, τὴν ἀνέκφραστον ἐκείνην ἀπλότητά της καὶ ἐνθυμούμενος τὴν γοητείαν, ἣν ἔσχεν ἐπ' ἐμὲ τὸ εὐγενὲς αὐ-

της παράστημα, τὸ μορφομένον ὄφρος της, αἱ φρόνιμοι καὶ βαρυσήμαντοι ἀπαντήσεις της. Καὶ αὐτὴ ἡ φωνὴ τοῦ ἀνθρώπου ἐνέχει τὸ χαρακτηριστικόν, οὐχὶ δὲ σπανίως ὁ ἦχος αὐτῆς καὶ μόνος ρυθμίζει καὶ τὸ ὄφρος μας, δόσιος κατὰ πρώτην φοράν ἀποτεινόμεθα πρὸς πρόσωπον, τοῦ ὁποίου δὲν ἐσπουδάσαμεν ἔτι τὴν φυσιογνωμίαν πρὸς μὲν στυγμιαίας ἢ διαρκοῦς ἰδέας περὶ τῆς ἠθικῆς αὐτοῦ ποιότητος. Οὐχὶ δὲ τοσοῦτον ἐν τῇ χρήσει τῆς γλώσσης ὅσον ἐν αὐτῇ τῇ ἐκφωνήσει τῶν ἀπλουστάτων λόγων ἐγκρατεῖται πολλάκις τὸ μέτρον τῆς μορφώσεως καὶ ἡ βαθμὶς τῆς κοινωνικῆς θέσεως τοῦ ἀτόμου, πρὸς ὃ συνδιαλεγόμεθα, ἀν δὲ κατὰ τὸν ἀπταιστον τοῦτον κανόνα ἤθελον κρίνειν καὶ τὴν κόρην ἐκείνην, οὐδέποτε εἶχον συναντήσαι μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἀτομον λεπτοτέρων αἰσθημάτων καὶ συμπαθεστέρας εὐαισθησίας, διότι αἱ βραχυτάται ἀπαντήσεις της προήρχοντο ἐκ τῶν μυχιατάτων τῆς καρδίας της. Ὁλην ἐκείνην τὴν ἡμέραν δὲν κατ' ὄφρασα ν' ἀπαλλαχθῶ τῶν σκέψεων τούτων, ἀκόμη δὲ καὶ τὸ ἐσπέρας, ἐν μέσῳ λαμπρῆς οικογενειακῆς συναναστροφῆς, δὲν ἐφευγεν ἀπὸ τὸν νοῦν μου τὸ ταλαίπωρον ἐκεῖνο κοράσιον μὲ τὸ μαῦρον καπελάκι του, τὸν πράσινον πέπλον καὶ τὸ εὐτελὲς ἐπιφανοῦσιόν του.

„Κατὰ τὰς ἀμέσως προσεχέας ἡμέρας ἤρχισα νὰ θυμόνω κατὰ τοῦ ἐαυτοῦ μου, διότι τόξα ἕκαμα τὴν ἀνοησίαν μετὰ ὀκτῶ ἡμέρας καὶ οὐχὶ ἐνωρίτερον νὰ ὀρίσω συνέντευξιν μὲ τὴν κόρην· ἐμέτρων λοιπὸν τὰς ὥρας μέχρι τῆς προσεχούσης παρασκευῆς, ὡσεὶ ἡ πρωτεύουσα ἐκείνη τοῦ κόσμου, ὡς ὀνομάζουσι δὲ τοὺς Παρισίους οἱ κάτοικοί των, οὐδὲν ἄλλο εἶχε πλέον τὸ ἔλκυστικὸν δι' ἐμέ, εἰμὴ τὴν Ἐπαίτιδα ἐκείνην. Ἐπὶ τέλους ἀνέτειλεν ἡ παρασκευῆ. Ἐδέησε νὰ μεταχειρισθῶ τὰς πανουργοτέρας ὑπεκφυγίας, διὰ νὰ κατορθώσω ν' ἀπαλλαχθῶ κατὰ τὸ ἐσπέρας ἐκεῖνο τοῦ Φάλδνερ καὶ τῶν λοιπῶν φίλων, καὶ ὅταν ἐνύκτωσον, ἐπῆρα τὸν δρόμον μου. Μίαν ὀλίγηρον ὥραν εἶχον νὰ περιπατήσω καὶ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἠδυνάμην νὰ ἐξαντλήσω κατὰ νοῦν ὅλα τὰ συγγενῆ πρὸς τὴν ἐπιχειρημένην συνέντευξιν ζητήματα. Καὶ ἔλεγον καθ' ἑαυτόν: σήμερον πλέον πρέπει νὰ νοιώσης τί τρέχει καὶ νὰ καταλάβῃς τί πρᾶγμα εἶνε αὐτὸ τὸ κορίτσι· πρέπει νὰ τὴν πῆς νάλθη μαζὶ σου . . . , καὶ ἅμα τὸ παραδεχθῆ, ἔχει ὀλίγο νὰ λυπηθῆς διότι τὴν πρώτην φοράν ἠπατήθης. Τὸ πρόσωπόν της ὅμως ἀπόψε ἀφεύκτως πρέπει νὰ τὸ ἴδῃς.“

„Τόσον βιαστικὰ ἐπεριπάτησα, ὥστε δὲν ἦτον ἀκόμη ἡ ὥρα δέκα, ὅτε εἶχον ἤδη φθάσει εἰς τὸν τόπον τῆς συνεντεύξεως· εἶχον ὀρίσει τὴν ἐνδεκάτην μ. μ. ὥραν. Εἰς-ἦλθον εἰς ἐν καφενεῖον καὶ χωρὶς νὰ προσέχω διεξῆλθον ἐνα σωρὸν ἐφημερίδων. Τέλος πάντων ἐκτύπησεν ἡ ὥρα ἐνδεκά.“

„Εἰς τὴν πλατείαν ἐξῶ ὀλίγοι ἐφαίνοντο ἄνθρωποι, δὲν κατάρθωσα ὅμως νὰ διακρίνω κανένα πράσινον πέπλον. Ἰστάμην δὲ πάντοτε πρὸς τὸ μέρος τῶν περισσοτέρων φανῶν ἀνὰ τὴν ὁδόν. Ὁδυνηρόταται εἶνε αἱ στιγμαὶ ταιούτης προσδοκίας. Μήπως ἄρα γε ἠρκέσθη ἡ κόρη μὲ τὸ χρυσίον, τὸ ὁποῖον ἐγὼ τῇ ἐδώρησα; — ἤρχισα νὰ λέγω καθ' ἑαυτόν, ἐνῶ δεκάκις ἴσως ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ διεσκέλισα τὴν πλατείαν. Ὅταν ἐκτύπησεν ἡ ἐνδεκάτη καὶ ἡμίσεια, τότε ἤρχισα πλέον νὰ γογγύζω ἐνεκα τῆς ἰδίας μου ἀνοησίας, ἀλλ' αἰφνης παρετήρησα εἰς τὸ φῶς ἐνὸς φανοῦ νὰ προσέρχεται ὁ πράσινος πέπλος· ἤρχισε τότε νὰ πάλλῃ ἀκατασχέτως ἡ καρδιά μου καὶ ἔσπευσα πρὸς τὰ ἐκεῖ . . . ἦτον ἐκείνη. — „Καλὴ ὀσέρα“, τῇ εἶπον δίδων τὴν χεῖρά μου, „αὐτὸ

εἶνε εὐχάριστον, ὅτι ἐκρατήσατε τὸν λόγον Σας· ἐγὼ μά-λιστα ἤμουν βέβαιος, ὅτι διόλου δὲν θὰ ἤρχεσθε πλέον.“ Ἐκαμε μίαν ὑπόκλισιν χωρὶς νὰ πάσῃ τὴν χεῖρά μου καὶ ἦλθεν εἰς τὸ πλάγι μου· ἐφαίνετο πολὺ συγκινημένη. „Κύριέ μου, εὐγενῆ μου συμπατριῶτα“, εἶπε μετὰ περιπαθοῦς φωνῆς, „ἔπρεπε νὰ κρατήσω τὸν λόγον μου, διὰ νὰ Σὺς εὐχαριστήσω. Καὶ δὲν ἔρχομαι βέβαια σήμερον διὰ νὰ κάμω καὶ δευτέραν τῆς ἀγαθῆς θελήσεώς Σας χρῆσιν. Ὡ, πόσον γενναῖον καὶ πλούσιον ἦτο τὸ δῶρόν Σας! Ἄρκοισιν ἄρα γε αἱ θερμότεραι εὐχαριστίαι μῆς θυγατρὸς, αἱ προσευχαὶ καὶ αἱ εὐλογίαι νοσοῦσης μητρὸς ὅπως ἀμειψθῆτε!“

„Σὰς παρακαλῶ, ἄς ἀφήσωμεν αὐτὴν τὴν ὀμιλίαν“, ὑπέλαβον ἐγώ. „Πῶς εἶνε ἡ μητέρα Σας;“ — „Νομίζω, ὅτι δὲν ἐγάθη ἀκόμη πάσα ἐλπίς· ὁ ἰατρὸς δὲν λέγει τίποτε ὀριστικόν, ἀλλ' αὐτὴ αἰσθάνεται τὸν ἑαυτόν της καλλίτερα. Ὡ πόσον Σὰς εὐχαριστῶ! Ἀπὸ τὰ χρήματά Σας ἐφούμισα καὶ ἐμαγεύρευσα καλὰ φαγητὰ διὰ τὴν μητέρα μου, καὶ Σὰς βεβαίω, θαρρεῖς, αὐτὴ ἡ ἰδέα, ὅτι ὑπάρχον ἀκόμη καλοὶ ἄνθρωποι, τὴν ἔδωκε πολλὴν δύναμιν.“ — „Καὶ τί εἶπεν ἡ μητέρα Σας ὅταν ἐπήγατε εἰς τὰ ὄσπιτι;“ — „Ἦτο πολὺ ἀνήσυχη ἐξ αἰτίας μου, διότι ἦδη ἦτο πάρα πολὺ ἀργά. Ἄχ, ἡ κακόμοιρη! μὲ πολλὴν της δυσἀρέσκειαν εἶχέ μοι δώσει τὴν ἀδειαν νὰ πάρω ἐκεῖνον τὸν δρόμον τότε καὶ διὰ τοῦτο ἐφαντάζετο, ὅτι μοῦ συνέβη κανένα κακό. Τῇ διηγήθην ὅλα, ὅταν ὅμως ἠνοιξα τὸ μανδῆλί μου καὶ ἐβγάλα τὰ δῶρα, τὰ ὅποια ἐσύναξα ἐκεῖνο τὸ ἐσπέρας, καὶ ἐφάνη ὁ χρυσὸς μεταξὺ τῶν χαλκίνων νομισμάτων, ἐθαύμασεν ἡ μητέρα μου, καὶ“ Ἀυγμοὶ ἀνέκοψαν τὴν ὀμιλίαν τῆς κόρης, ἡ ὁποία ἔμεινε σιωπηλὴ καὶ ἐκλινε τὴν κεφαλὴν. Εὐθὺς ἐνόησα, ὅτι ἡ μήτηρ της ὑπόπτεισε πιθανώτατα κατὰ πράγματα περὶ τῆς θυγατρὸς της καὶ ἤρχισα νὰ τὴν βιάζω νὰ ἐξακολουθήσῃ, ἀλλ' αὐτὴ μετ' ἐλλειροσεστάτου ὄφρους ὡμολόγησε τὰ ἐξῆς: „ἡ μητέρα μου εἶπεν, ὅτι αὐτὸς ὁ γενναῖος ἄνθρωπος, ὁ συμπατριώτης μας, θὸ ἦνε ἀφεύκτως ἡ ἀγγελὸς ἡ βασιλεῖοπαιδο.“

— „Ὅστε τὸ ἓνα οὔτε τὸ ἄλλο, κορίτσι μου“, ὑπέλαβον ἐγώ. „Ἀλλὰ ἤθελα νὰ Σὰς ἐρωτήσω, πόσον καιρὸ πέρασατε μ' ἐκεῖνα τὰ χρήματα. Ἐχετε ἀκόμη;“

— „Ὡ, βέβαια ἔχομεν ἀκόμη κ' ἄλλα“, ἀπήντησε μετὰ θάρρους, ὑποκεκρυμένου βέβαια, ἀλλὰ δὲν με διεφύγεν ὁ στεναγμὸς, ὃν ἐστέναζεν ἀπαντῶσα εἰς τὴν προηγουμένην ἐρώτησίν μου.“

— „Καὶ πόσα ἔχετε ἀκόμη;“ ἠρώτησα τονίσας τὰς λέξεις μου ταύτας.“

— „Κύριε!“ εἶπεν ἐκείνη ὀπισθοδρομήσασα ἐν βῆμα, ὡσεὶ προσβλήθη ἐκ τῆς ἐρωτήσεώς μου ταύτης.

— „Δὲν ἔχω, κορίτσι μου, νὰ καταλάβῃς τὴν ἐρώτησίν μου· ἔξυρῶ, ὅτι ἀπὸ φιλοτιμίαν θέλεις νὰ με κρύψῃς τὴν ἀλήθειαν“

— „Ἐπληρώσαμεν ἓνα λογαριασμὸν τοῦ φαρμακείου καὶ ἐν ἐνοίκιον τῆς κατοικίας, ἔπειτα ἐμαγεύρευσα κρέας διὰ τὴν μητέρα μου ὅλην τὴν ἐβδομάδα, καὶ ἀκόμη μᾶς ἔμειναν κ' ἄλλα χρήματα.“

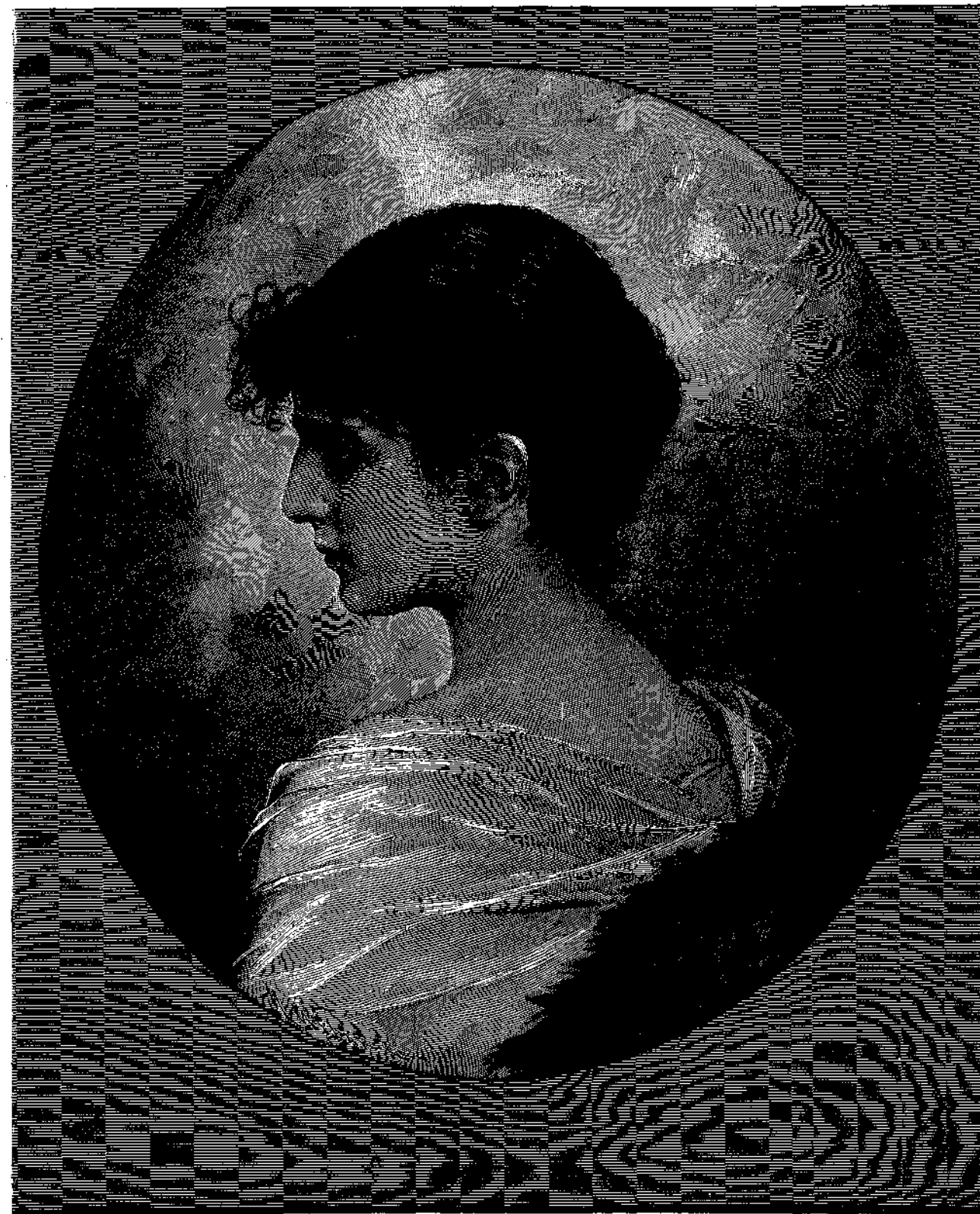
— „Πόσα λοιπόν;“

„Ἡ κόρη ἐκλινε τὴν κεφαλὴν.“

— „Τότε Σὰς ἐρωτῶ σπουδαίως νὰ με πῆτε, τί θὰ κάμετε ἔταν τελειώσουν αὐτὰ τὰ χρήματα, καὶ ἐὰν ἐλπίζετε ἀπὸ κανὲν μέρος βοήθειαν.“

— „Καμμίαν“, ἀπεκρίθη μὲ δειλίαν.

— „Ἄν λοιπὸν λυπεῖσθε πρᾶγματι τὴν μητέρα Σας, δὲν

ΡΩΜΑΙΚΗ ΚΑΛΛΟΝΗ.

Εἰκὼν Φραγκίσκου φὸν Λέμβαχ.

πρέπει ν' ἀρνηθῆτε τὴν ἰδικὴν μου ὑποστήριξιν." Ταῦτα λέγων ἔπειτα τὴν χεῖρά μου ἔλαβεν αὐτὴν ἢ κόρη ταχέως, τὴν ἐσφιγξεν ἐπὶ τῆς καρδίας της καὶ ἐπήνεσε τὴν ἀγαθότητά μου."

— "Ἐμπρός λοιπόν! ἐλάτε μαζί μου", ἐξηκολούθησα ἐγὼ θέσας τὸν βραχίονά της ὑπὸ τὸν ἰδικόν μου. "ἐπειδὴ δὲν ἦλθον κατ' εὐθείαν ἀπὸ τοῦ σπιτι, δὲν ἔχω μαζί μου χρήματα. Σᾶς παρακαλῶ λοιπὸν νὰ με συνοδεύσετε μέχρι τῆς κατοικίας μου, διὰ νὰ Σᾶς δώσω ἐκεῖ κατὰ τὴν μητέρα." Δὲν ἀντέτεινεν εἰς ταῦτα διόλου, με ἠκολούθει σιωπηλῶς, ἀλλ' ὅσον εὐάρεστος καὶ ἂν μοι ἦτο ἡ ἰδέα, ὅτι θὰ παρείχον εἰς τόσον ἀτυχεῖς πλάσμα νέαν εὐεργεσίαν, ἐν τούτοις ἠσθάνομην ἀθυμίαν τινα διὰ τὴν τόλμην τῆς κόρης, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀντιστάσεως ἀκολουθοῦσης με κατὰ τοιαύτην ὄραν εἰς τὴν κατοικίαν μου. Μεσάνυκτα εἰς τὴν κατοικίαν ἀνδρός! Ἀλλὰ δὲν ἤρρησα νὰ μεταβάλω τὴν γνώμην μου καὶ ὡς πρὸς τοῦτο, διότι μόλις παρεκάμψαμεν μίαν ὁδόν, ἐκατὸν μόνον ἴσως προχωρήσαντες βήματα, καὶ αἰφνίως ἐσταμάτησε καὶ ἀπέσυρε τὸν βραχίονά της. "Ὅχι! ὄχι! αὐτὸ δὲν γίνεται!" ἐφώνησε μετὰ δακρύων. — "Τὶ ἐπάθατε πάλιν ἐτοῖς ἐξαφνα;" ἠρώτησα ἐγὼ μετ' ἀπορίας, "τί εἶνε αὐτό, ποῦ δὲν πρέπει νὰ γίνῃ;"

— "Ὅχι! δὲν ἔρχομαι μαζί Σας, δὲν πρέπει νὰ ἔλθω μαζί Σας."

— "Ἀλλὰ... Θεέ μου!" ὑπέλαβον ἐγὼ ὑποκρινόμενος ἀγανάκτησιν τινα. "Πρέπει πάρα πολὺ ὀλίγον νὰ με ἐμπιστεύσθε: ἐὰν δὲν ἐλυπούμην τὴν μητέρα Σας, θὰ Σᾶς ἀφίνα εὐθύς καὶ θὰ ἐφευγα, διότι ἀληθινὰ με στενοχωρεῖτε."

"Ἐλαβε τὴν χεῖρά μου καὶ τὴν ἐσφιγξεν. Ἐφαίνετο συγκεκινημένη. "Σᾶς προσέβαλα λοιπόν;" ἀνεφώνησεν. "Ἐνας Θεὸς τὸ ξέρει, καλέ μου κύριε, δὲν ἤθελα ἐγὼ νὰ Σᾶς προσβάλω" συγχωρήσατε μίαν πτωχὴν καὶ ἀπειρον κόρην· εἴθε τόσον γενναῖος καὶ δὲν θέλω νὰ νομίζετε, ὅτι Σᾶς προσέβαλα."

— "Τότε λοιπὸν ἐμπρός! ἐλάτε!" εἶπον σύρων αὐτὴν πρὸς ἐμέ. "δὲν πρέπει νὰ χάνουμε καιρὸν· εἶνε ξύρας καὶ ἔχουμε νὰ πᾶμε μακριά." Αὐτὴ δμως δὲν προδύορει· ἐκλαμει καὶ ἔλεγε: "Ὅχι! κατ' οὐδένα τρόπον· αὐτὸ δὲν γίνεται."

— "Ἀπὸ ποῖον φοβείσθε λοιπόν; Κανεὶς δὲν Σᾶς γνωρίζει, κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ Σᾶς ἰδῇ. Θάρρος λοιπόν, ἐλάτε μαζί μου."

— "Δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ἀφήστε με. Μὴ με βιάζετε περισσότερο." Ἐρῆσε νὰ τρέμῃ ἐνόησα, ὅτι ἂν ἐπανελάμβανον ἀκόμη μίαν φοράν τὴν ἀνάγκην τῆς νοσοῦσης μητρὸς καὶ ἐκαμνα ὑπανιγμούς τινας περὶ τῆς ἀπὸ μέρους μου βοήθειας, θὰ ἐπιβητο πιθανῶς ἢ φιλόστοργος κόρη νὰ με ἀκολουθῆσθαι, ἀλλ' ἐγὼ εἶχον ἤδη συγκινηθῆ ἔκ τοῦ φόβου της."

— "Καλά! ἄς ἦνε! μὴν ἐρχεσθε. Μπορεῖτε ὅμως νὰ ἐργασθῆτε τοῦλάχιστον;"

— "ὦ! βέβαια! βέβαια!" ἀνεφώνησεν ἡ κόρη ἀπομάττουσα τὰ δάκρυά της."

ΠΟΘΕΝ ΠΡΟΕΡΧΕΤΑΙ ΤΟ ΝΙΤΡΟΝ.

Σημαντικώτατον διὰ τὴν βιομηχανίαν καὶ τὰς τέχνας στοιχεῖον εἶνε τὸ νίτρον. Πρὸ παντὸς ἄνευ αὐτοῦ ἀχρηστα ἐργαλεῖα θὰ ἀπέβαινον τὰ τηλεβόλα καὶ τὰ πυροβόλα μας,

— "Μπορεῖτε νὰ ράπτετε τὰ καλά μου τὰ ἀσπρόρουχα;"

— "Μάλιστα!"

— "Πάρτε λοιπὸν αὐτὸ τὸ μανδύλι· ἀγοράστε με ἀκόμη ἡμίσειαν δωδεκάδα καὶ κεντήστε ἐν Φ εἰς τὴν γωνίαν των, ἀφοῦ τὰ ράψετε καλά ἀπο τριγύρω."

Παρατήρησε τὸ μανδύλι μετὰ προσοχῆς καὶ εἶπεν: "εὐχαρίστως θὰ κάμω τὴν παραγγελίαν Σας, καὶ νὰ ἰδῆτε πόσον ὠραία θὰ τὰ κεντήσω."

"Πρὸς αἰσχὸς μου ἔπρεπε νὰ βγάλω χρήματα ἐκ τοῦ θυλακίου μου, μολονότι; σκοπιμῶς ψευθεῖς πρὸ ὀλίγου, εἶχον εἰπεῖ, ὅτι δὲν εἶχον μαζί μου τίποτε σχεδόν."

"Ἀγοράστε με λοιπὸν ἐξ τοιαῦτα μανδύλια καὶ μέχρι τῆς κυριακῆς ἠμπορεῖτε βέβαια νὰ με ἐτοιμάσετε τρία." Τὸ ὑπεσχέθη· τότε τῇ ἔδωκα ἀκόμη ὀλίγα χρήματα διὰ τὴν μητέρα της καὶ εἶπον ὅτι τὴν προσεχῆ κυριακὴν θὰ κάμω κατὰ περισσότερο, διότι σήμερον δὲν ἤμην καλῶς ἐφωδιασμένος. Μ' εὐχαρίστησε θερμῶς. Ἐχαίροτο δὲ πραγματικῶς, διότι τῇ παρέσχον ἐργασίαν, διότι δὲν ἔπαυε νὰ ὀμιλῇ περὶ αὐτῆς, πόσον δηλ. ὠραία θὰ ἐκαμνε τὰ μανδύλιά μου καὶ ὅτι θὰ προσεπάθει νὰ τὰ κεντήσῃ με ἕνα λεπτόν γύρον κατὰ τὸν ἀπλοῦν ἐκεῖνον ἀγγλικὸν νεωτερισμόν. Εἰς ὅλα συγκατένευον, ὅταν ἔμωσ ἠθέλησε νὰ με ἀποχαιρετίσῃ καὶ ἠτοιάζετο ν' ἀφήσῃ τὸν βραχίονά μου, τὴν ἐκράτῃσα σφιγτὰ καὶ εἶπον πρὸς αὐτήν. "Ἐν ὅμως πρᾶγμα ἐπὶ τέλους δὲν θὰ μοι ἀρνηθῆτε, διότι αὐτὴ εἶνε ἡ μόνη χάρις, τὴν ὁποίαν Σᾶς ζητῶ. Δὲν θὰ δυσκολευθῆτε διόλου."

— "Τί εἶνε λοιπὸν αὐτό;" ἠρώτησεν ἡ κόρη. "Μὲ πόσῃ εὐχαρίστησιν καὶ προθυμίᾳ θέλω κάμει, ὅτι ἀπαιτήσετε."

— "Θέλω νὰ με ἀφήσετε νὰ σηκώσω αὐτὸν τὸν ζηλῦτυπον πέπλον, καὶ νὰ ἴδω τὸ πρόσωπόν Σας· πρέπει νὰ ἔχω μίαν τοῦλάχιστον ἀνάμνησιν αὐτῆς τῆς ἐσπέρας."

"Δὲν εἶχον τελειώσει τὴν πρότασίν μου, καὶ αὐτὴ ἐξέφυγεν ἤδη τῶν χειρῶν μου κρατοῦσα σφιγκτότερα τὸν πέπλον τοῦ προσώπου της. "Σᾶς παρακαλῶ, μὴν ἀπαιτεῖτε αὐτὸ τὸ πρᾶγμα", εἶπε καὶ ἐφαίνετο προσπαθοῦσα νὰ καταστελῇ σπουδαίαν τῆς ψυχῆς της ἐξέγερσιν. Μετ' ὀλίγον προσέειπε μετὰ γλυκύτατον ὕφος: "Ἐχετε ἤδη ὠραιότατην ἀνάμνησιν τῆς ἐσπέρας ταύτης, τὴν ἀνάμνησιν τῶν εὐεργεσιῶν Σας. Ἡ μητέρα μ' ἀπηγόρευεν αὐστηρῶς νὰ Σᾶς δεῖξω τὸ πρόσωπόν μου, καὶ, Σᾶς βεβαίω, εἶμαι ἀσχημὴ ἔσθ' ἂν τὴν νόχτα θὰ τρομάξετε ἂν με ἰδῆτε."

"Αὐτὴ ἀκριβῶς ἢ ἀντίστασις με κατέστησε μᾶλλον ἀνυπόμονον καὶ ἀπαιτητικώτερον· ποτὲ βέβαια ἀσχημὸς κόρη δὲν ὀμιλεῖ περὶ τῆς ἀσχημίας της, εἶπον κατὰ νοῦν, καὶ ὠρμησα νὰ πιάσω τὸν πέπλον, ἀλλ' ὡς ἐγγελευσ διέφυγεν ἐκείνη τὰς χεῖράς μου, "Dimanche au revoir" ἐφώνησε καὶ ἀπεμακρόνθη ταχέως. Ἐκπληκτος τὴν παρετήρουν φεύγουσαν, ὅτε εἰς ἀπόστασιν πενήτημοντα ὡς ἐγγιστα βημάτων ἐσταμάτησε καὶ κινούσα τὸ λευκὸν ἐκεῖνο μανδύλι μου εἶπε μετὰ τὴν ἀργυρόχρον φωνήν της "καλὴ νόχτα!"

[Ἐκ τοῦ γερμανικοῦ.]

(ἔπεται συνέχεια.)

τρικόν δὲ καὶ σὺν αὐτῷ πλείστας τῶν νεωτέρων ἐκρηκτικῶν ὑλῶν, τῇ βοήθειᾳ του δὲ ἢ παραγωγῇ τοῦ θεϊκοῦ ὀξέος κατήντησεν ὀλόκληρος βιομηχανία, τὸ μεταχειριζόμεθα προσέτι εἰς καθαρισμόν τῆς ὑέλου καὶ τοῦ σιδήρου, εἰς τὴν ταρλίευσιν τοῦ κρέατος, ὡς λίπασμα εἰς τὴν γεωπονίαν καὶ τέλος εἰς μυρία ἄλλα χημικὰ καὶ φαρμακευτικὰ παρασκευάσματα, ὧν μόνη ἢ ἀπαριθμησις θὰ μᾶς ἠνάγκαζε νὰ πληρώσωμεν ὀλοκλήρους σελίδας. Τὸ νίτρον ἐπομένως εἶνε ὕλη ἀπαραίτητος ὄχι μόνον εἰς τὸν πόλεμον, ἀλλὰ καὶ χάριν τῆς ὁποίας ἔθνη ὀλόκληρα ἐξεστράτευσαν κατ' ἀλλήλων, διότι ὁ τελευταῖος πόλεμος μετὰξὺ Χιλῆς καὶ Περούβιας μετὰξὺ ἄλλων ἀφορμῆν εἶχε καὶ τὴν κτήσιν τῶν ἀνεξαντλήτων νιτρορυχείων τῶν ἡδὴ εἰς τὴν Χιλὴν ἀνηκουσῶν ἐπαρχιῶν τῆς Ταπακάκας καὶ τῆς Ἀτακάμας.

Τὸ νίτρον χρησιμεύει εἰς παντοειδῆς σκοπούς, εὑρίσκεται δὲ καὶ πανταχοῦ τῆς γῆς. Τὰ σήπομενα σώματα χάνουσι τὸ ἀζωτὸν των ἐν μορφῇ ἀμμωνίας, ἐκ ταύτης δὲ ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος σχηματίζεται νιτρικὸν ἄλας. Τὸ φαινόμενον τοῦτο ἐμποροῦμεν πανταχοῦ νὰ παρατηρήσωμεν, εἰς τοὺς σταύλους π. χ. εἰς ὧν τοὺς τοίχους ὁ σχηματιζόμενος εὐραῖς ἀποτελεῖται κυρίως ἐκ νιτρικῶν ἀλάτων. Πρὶν ἔτι ἀνακαλυφθῶσιν οἱ θησαυροὶ τῆς νοτίου Ἀμερικῆς καὶ πρὶν ἢ μάθωσι πῶς νὰ χρησιμοποιοῦσι καταλήλλως τὸ προῖον τοῦ εὐρώτος, ἠθέλησαν ν' ἀπομνηθεῖσι τὴν φύσιν εἰς τὴν παραγωγὴν τοῦ νίτρον, συσσωρεύοντες ἐπὶ τὸ αὐτὸ παντοειδῆ ἀπορρίμματα. Τὴν σήμερον ὅμως ἐνόησαν, ὅτι εἶνε πολὺ συμφερότερον ἀμέσως νὰ τ' ἀποδίδωσιν εἰς τὴν γῆν καὶ εἰς τὴν γεωπονίαν, ἀντὶ νὰ τὰ ἐπισωρεύωσιν εἰς σωροὺς κόπρου καὶ σαπρίας· κατὰ τοιοῦτόν τινα τρόπον κερδαίνουνσι τὸ νίτρον καὶ τὴν σήμερον ἀκόμη ἐν Πολωνίᾳ, Σουηδίᾳ καὶ Αἰγύπτῳ, πρὸς τὴν τεχνικήν δ' αὐτοῦ παρασκευὴν ἐγένοντο καὶ πολλὰ πειράματα.

ΒΙΩΤΙΚΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ.

(συνέχεια.)

28.

"Ὅσον Σοι εἶνε δυνατόν ὀφείλεις νὰ περιορίζῃς τὰς ἀνάγκας Σου, καὶ τοῦτο διὰ νὰ ἔχῃς ὅσον ἐνεσι περισσότερὰν ἐλευθερίαν. Ὁ Ὀράτιος λέγει, ὅτι ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι προτιμῶντες αἰωνίως νὰ μένωσι δούλοι, παρὰ νὰ ζῶσιν ἐν λιτότητι καὶ ἐγκρατεῖα.

29.

Τὸ σκαφίον τῆς ζωῆς Σου δὲν πρέπει ν' ἀφήσῃς εἰς τὴν διάκρισιν τῶν κυμάτων τῆς τύχης, ἀλλὰ πρέπει ὁ ἴδιος νὰ κωπηλατῆς, καὶ μάλιστα νὰ κωπηλατῆς δεξιῶς.

30.

"Ἐσο εὐσταθῆς καὶ ἐν ταῖς δεινοτάταις τοῦ βίου Σου περιστάσεσι, καρτερικῶς εἰς τὴν ὀδύνην καὶ τὴν θλίψιν, ἢν πάντοτε νὰ κρύπτῃς. Ὅσα πράγματα ποθοῦμεν νὰ συμβῶσι, λέγει ὁ Λαβρυγέρος, δὲν συμβαίνουνσι συνήθως, ἢ ἂν συμβῶσι, γίνεται τοῦτο ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὄχι καθ' ἢν ἐποχὴν ἢ περιστάσιν ἠθέλον μᾶς προξενήσει τὴν μεγαλειτέραν εὐχαρίστησιν.

Διαρκούσης τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως, ὅτε ἡ θαλασσοκράτειρα Ἀγγλία ἠμπόδισε, τὴν εἰς Γαλλίαν εἰσαγωγὴν τοῦ νίτρον, ἡ γαλλικὴ κυβέρνησις, ὅπως ἀποφύγῃ τὴν ἔλλειψιν τοῦ ἀναγκαίου ποσοῦ πυρίτιδος, εἶχε διατάξει ὄλων των σταύλων νὰ ἐξετάζεται τὸ χῶμα καὶ νὰ ἐρευνηται τὸ ἐν αὐτῷ ποσὸν νίτρον, οὗτο δὲ κατώρθωσε σπουδαῖα ποσὰ πυρίτιδος νὰ παρασκευάσῃ.

Τὸ φυσικὸν νίτρον εὑρίσκεται ὑπὸ περιστάσεις, κατὰ τὸ φαινόμενον διαφόρους, προέρχεται ὅμως πάντοτε ἐκ τῶν αὐτῶν αἰτίων, γεννᾶται δηλαδή ἐξ ἀζωτούχων οὐσιῶν, αἰτίνες ὀλίγον κατ' ὀλίγον καίονται. Ἡ ἀπὸ τῶν πλημμυρῶν τοῦ Γάγγου κατακαθίσασα ἰλύς περιέχει μεγάλα ποσὰ νίτρον, ὅπως διάφορα εἶδη στρωμάτων γῆς, ὡς ἐκ τούτου ἢ μεθόδος καθ' ἢν κερδαίνεται, εἶνε ἀπλή: ἡ ἰλύς, τὸ χῶμα ἀποπλύνεται δι' ὕδατος καὶ ποτάσης (ἀνθρακικοῦ καλίου), μεθ' ὃ ἀποκρυσταλλοῦται, ἔπειτα βράζεται με κόλλαν καὶ τέλος διυλίζεται.

Τὴν σήμερον ἐκτὸς τοῦ ἰνδικοῦ, χάριν τοῦ ὁποίου ἡ Εὐρώπη πληροῖται ἔνδεκα ἑκατομμύρια φράγκ. κατ' ἔτος, ὄλων τῶν λοιπῶν νίτρον εἰσάγεται ἐνταῦθα ἐκ τῆς νοτίου Ἀμερικῆς. Ἡ φύσις, ἀδικήσασα ἄλλως τὰς μακρινὰς ἐκείνας τοῦ νέου κόσμου χώρας, ἔδωκεν εἰς αὐτὰς ὡς ἀντάλλαγμα θησαυρὸν ἀνεκτίμητον καὶ ἀτελείωτον, ὅς εἶνε τὸ νίτρον διὰ τὴν βιομηχανίαν καὶ τὰς τέχνας τῶν χρόνων μας. Καὶ διὰ νὰ ἐνοήσωσιν οἱ ἀναγνώσταί μας ὅπόσος πλοῦτος ἐκεῖ εἰς τὴν Χιλὴν κρύπτεται, ἀναφέρομεν ὅτι μόνον εἰς Ἀμβούργον, τὸν μέγιστον τῆς Γερμανίας λιμένα, ἐκφορτώνονται κατ' ἔτος ὑπὲρ τὰ 2½ ἑκατομμύρια καντάρια νίτρον, ἕκαστον τιμώμενον ἀντὶ 120 φράγκων, τοῦτο δὲ τὸ ποσὸν παραλαμβάνουσι τὰ μεγάλα γερμανικὰ ἐργοστάσια καὶ κατασκευάζουσιν ἐξ αὐτοῦ πυρίτιδα ἢ τὸ χρησιμοποιοῦσιν εἰς ἄλλας ἀνάγκας τῆς βιομηχανίας.

31.

"Ἐσο πάντοτε εὐκρινῆς καὶ φιλαλήθης, ἐχθρὸς πάσης ὑποκρισίας καὶ δολιότητος. Δὲν πρέπει νὰ διατάξῃς τοῦ νὰ ὀμολογήῃς τὴν ἀγνοίαν καὶ ἀπειρίαν Σου. Μὴ ἐκμυστηρεύσῃς εἰς πολλοὺς τὰς τρελλὰς Σου πράξεις καὶ τὰ παραπτώματα.

32.

Παρατήρει, ἄκουε, σίγα. Κρῖνε ὀλίγα καὶ ἐρώτα πολλὰ.

33.

"Ὅταν τρέφῃς καλὰς προθέσεις, μὴ φοβῆται, ἂν φαίνεσαι κακός. Ἀλλ' ἔχεις καθήκον ν' ἀποβάλλῃς ἀπὸ Σοῦ τὴν φαινομενικὴν ταύτην κακίαν, ἅμα ὡς Σοι κατάστη τοῦτο δυνατόν. Πρὸ παντὸς ὅμως ἐνδυμὰ Σου ἔστω ἡ ἀρετὴ, ὡς λέγει ὁ Ὀράτιος.

(ἔπεται συνέχεια.)

ΠΟΘΕΝ ΤΟ ΟΝΟΜΑ „ΛΟΥΔ“.

Πασιγνωστόν εἶνε ὅτι ἡ λέξις Λούδ (Lloyd) εἶνε διαδεδομένη καθ' ὅλην τὴν ὑφήλιον καὶ ὅτι ἔχει καταλάβει ἀναφαίρετον θέσον εἰς τὰ λεξικά ὅλων σχεδὸν τῶν γλωσσῶν. Πανταχοῦ ὅμως, καὶ ἰδίᾳ ἐν Ἀγγλίᾳ, τὴν λέξιν ταύτην ἀκούει τις συχνάκις ἀναφερομένην προκειμένου περὶ ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἀσφαλειῶν κατὰ θάλασσαν. Καὶ πόσοι ἀρά γε τῶν ἀναγνωστῶν μας δὲν ἠρώτησαν ἑαυτούς, τίς εἶνε καὶ τί σημαίνει οὗτος ὁ Λούδ καὶ διὰ τί περὶ αὐτοῦ πάντοτε γίνεται λόγος, ὡς ἂν ὁμιλοῦσι περὶ ναυτικῶν ἀσφαλειῶν καὶ εἰδήσεων. Ὅλίγοι μόνον ἔμαθον ἐσχάτως, ὅτι τὸ μυστηριώδες ὄνομα ἀρχικῶς ἀνήκειν εἰς τινὰ ἀφανοῦς καταγωγῆς ἀνθρώπον, ἀλλὰ καὶ οἱ ὀλίγοι οὗτοι οὐδὲν πλέον ἐγίνωσκον περὶ αὐτοῦ, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποῦ τὴν δόξαν καὶ

ναυκλήροι πάσης ἐποχῆς. Ὁ Λούδ ἐκίρνα αὐτοὺς οὐ μόνον τὸν μέλανα τοῦ καφέ ζωμόν, ἀλλὰ καὶ τὸν εὐγενῆ τοῦ Βορδῶ οἶνον — τότε δὲν εἶχον ἀκόμη τὴν ἐπὶ τῆς Ἀγγλίας κυριαρχίαν οἱ ἰσπανικοὶ καὶ πορτογαλλικοὶ οἶνοι, — καὶ διὰ τοῦτο ὁ ἡμέτερος ἦρωε ἐν βραχεί ἀπέκτησε φίλους οὐκ ὀλίγους, πλοίαρχους καὶ ναυτικούς. Ἐξ εἰδοποιήσεων ἐν ταῖς ἐφημερίσι τῶν τότε χρόνων μανθάνομεν, ὅτι ἀκόμη τῷ 1688 συνήρχοντο ἐκεῖ ἄνθρωποι ἐπὶ τὸ αὐτό, ἵνα συναμιλήσωσι περὶ ἐμπορίου καὶ θαλασσοπολείας. Ὁ νοημονέστατος Ξενοδόχος ἔπραττε πᾶν τὸ δυνατόν, ὅπως εὐχαριστήσῃ τοὺς πελάτας του, ἐπέτρεπε δ' εἰς αὐτοὺς νὰ κλειώσι τὰς συμφωνίας τῶν ἐν τῷ καταστήματι του, καὶ ἐὰν δοῦλός τις ἐδραπέτευεν ἐκ τινος τῶν πλοίων, συλλαμβανόμενος ὡδήγητο

Ο ΝΕΚΡΙΚΟΣ ΘΑΛΑΜΟΣ ΤΟΥ ΓΚΑΙΤΕ.

πάλιν παρὰ τῷ „Λούδ“. Τῷ 1691 ὁ Λούδ μετέθηκε τὸ καφεπωλεῖόν του εἰς τὴν σημερινὴν ὁδὸν τοῦ χρηματιστηρίου, Lombard-Street, ἐγγὺς τοῦ μεγάλου ταχυδρομείου τοῦ Ἄστεος. Ἐκεῖ εὐρίσκοντο καὶ ἄλλα μεγάλα καφενεῖα, ἐν οἷς συνήρχοντο οἱ ἐμπορευόμενοι. Τὰ καταστήματα ταῦτα κατεδιώκοντο ὑπὸ τῶν κυβερνήσεων καὶ περιεφρονοῦντο ὑπὸ ἐμπόρων διαφόρων κλάδων πολλὰ ἐξ αὐτῶν τέλος μετεστράφησαν εἰς φι-

λολογικὰς, ἀλλὰ εἰς συρρικνὰς λέσχας καὶ τὰ λοιπὰ ἔμειναν ἐμπορικὰ ἐντευκτήρια. Μεταξὺ τῶν τελευταίων τούτων συνήρθη καὶ τοῦ Λούδ τὸ κατάστημα, ὅπου συνήντωντο οὐχὶ μόνον ναυτικοὶ καὶ πράκτορες, ἀλλὰ καὶ ἀληθεῖς ἐμποροὶ τοῦ ὑπερηφάνου Ἄστεος. Μὴ νομίση τις ὅμως ὅτι ἦτο τὸ καλλίτερον ἐν Lombard-Street, ἀπ' ἐναντίας ὑπελείπετο πάντων τῶν ἄλλων καὶ ἀπέλαυε τὴν περιφρόνησιν τῶν σημαντικωτέρων ἀρχικαφεπωλῶν. Ὁ Λούδ ὅμως δὲν ἐταράσσεται ἐκ τούτου, ἐπροόδευεν ὡς ἡμέραι καὶ ἤρχισε νὰ δεικνύῃ τί δύναται νὰ πράξῃ τὸ ἐπιχειρηματικὸν πνεῦμα καὶ κατ' ἐκείνας ἐτι τὰς ἡμέρας τῆς βαρβαρότητος. Τῷ 1696 ἔδρουσε τὴν ἐφημερίδα „Νέα τοῦ Λούδ“ (Lloyd's News), ἀσθενὲς βέβαια δοκίμιον ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς σημερινὰς ἀξιώσεις, κατ' ἀρχὰς μὲν ὡς ἐγκύκλιον διὰ τοὺς πελάτας τοῦ ἐκδότου, οἱ πλοίαρχοι ὅμως εἶχον νέα νὰ διηγηθῶσιν ἐκ τῶν διαφόρων λιμένων μεταξὺ Λονδίνου καὶ τῶν νήσων Βαρβάδο, τῆς Μεσογείου θαλάσσης καὶ τῆς ἀνατολικῆς Ἀσίας, αὐτὰ δὲ καὶ ἄλλα εἰδοποιήσεις δημοκρασιῶν καὶ ἀγοραῖα ἐκθέσεις ἐπλήρουν κατ' ἀρχὰς τὰς στήλας τοῦ δευτέρου κατὰ τὴν ἡλικίαν ἀγγλικῶν φύλλου (πρῶτον ἦν ἡ

καὶ σήμερον ὀφισταμένη ἐπίσημος „ἐφημερίς τοῦ Λονδίνου“), τοῦ ὁποῦ τὰ πρῶτα φύλλα κατήντησαν τόσον σπάνια, ὥστε καὶ αὐτὴ ἢ εἰς τοιαῦτα ἀντικείμενα πλουσιωτάτη βιβλιοθήκη τοῦ κόσμου, ἢ τοῦ Βρετανικοῦ Μουσείου, ἔχει μόνον ἐν ἀντίτυπον ἐνὸς καὶ μόνου ἀριθμοῦ. Μετὰ τὰ „Νέα“ τοῦ ὁ Λούδ δὲν ὠφέλησεν ἑαυτόν, διότι τὸ φύλλον μετὰ ἐβδομηκοντα ἐβδομάδων ὑπαρξέν ἐπαύθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῶν Λόρδων, ἴσως διότι ἕνεκα τῆς ἀφθονίας τῆς ὕλης του παρέβλαπτε τὰ συμφέροντα τῆς ἐπίσημου ἐφημερίδος. Μόλις ἀφ' οὗ παρήλθον τριάκοντα ἔτη, ἤρχισεν ἐκ νέου νὰ ἐκδι-

ἐν Ἀγγλίᾳ ναυτικὴ ἀσφαλιστικὴ εἰταιρία, ἀποτελουμένη ἐξ ἐμπορευομένων, οἱ ὁποῖοι τὸ ἔργον τῶν ἀπέφευγον πάσῃ δυνάμει νὰ ἐκτελῶσι δημοσίᾳ, ἀλλ' ἐν κρυπτῷ καὶ παραβύστῳ, καὶ διὰ τοῦτο πολλὰκις ἐπισύραντες ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν τῆν ἄλλως ἀδικαιολόγητον καταφορὰν τῶν ἐκείνου ἀγγλικῶν κυβερνήσεων. Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι, τῷ ὄντι φίλεργοὶ καὶ φιλήσυχοι εἰς τὸ ἄκρον, ἔχον βίον μόνηρην ἐνδαισιώμενοι ἐν οἰκῆμασι, τὰ ὅποια ὠροῖαζον μᾶλλον πρὸς μοναστήρια, ἐν οἷς ὅμως δὲν προσήρχοντο, οὐδ' ἀνέπειπον μολπὰς καὶ δεήσεις, ἀλλὰ συνήπτον ἐμπορικὰς γνωριμίας καὶ σχέσεις, θε-

καὶ σήμερον ὀφισταμένη ἐπίσημος „ἐφημερίς τοῦ Λονδίνου“), τοῦ ὁποῦ τὰ πρῶτα φύλλα κατήντησαν τόσον σπάνια, ὥστε καὶ αὐτὴ ἢ εἰς τοιαῦτα ἀντικείμενα πλουσιωτάτη βιβλιοθήκη τοῦ κόσμου, ἢ τοῦ Βρετανικοῦ Μουσείου, ἔχει μόνον ἐν ἀντίτυπον ἐνὸς καὶ μόνου ἀριθμοῦ. Μετὰ τὰ „Νέα“ τοῦ ὁ Λούδ δὲν ὠφέλησεν ἑαυτόν, διότι τὸ φύλλον μετὰ ἐβδομηκοντα ἐβδομάδων ὑπαρξέν ἐπαύθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῶν Λόρδων, ἴσως διότι ἕνεκα τῆς ἀφθονίας τῆς ὕλης του παρέβλαπτε τὰ συμφέροντα τῆς ἐπίσημου ἐφημερίδος. Μόλις ἀφ' οὗ παρήλθον τριάκοντα ἔτη, ἤρχισεν ἐκ νέου νὰ ἐκδι-

ΤΟ ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟΝ ΤΟΥ ΓΚΑΙΤΕ.

δεταὶ ὑπὸ τὸν τίτλον „Lloyd's List“, ὅφ' ὃν καὶ μέχρι τοῦ νῦν ἀκμάζει ὡς ὄργανον τοῦ Λονδινεῖου Λούδ. Ἡ ὑπόληψις αὐτοῦ ἠῤῥαξαν ὀλονέν, αἱ ἐν τῷ καφενεῖῳ του ἐργασίαι ἐπολλαπλασιάζοντο, αὐτὸ δὲ τὸ καφενεῖον ἀνήρχετο ἀπὸ βαθμίδος εἰς βαθμίδα καὶ σὺν τῷ χρόνῳ μετεστράφη εἰς τὸ μεγαλύτερον καθέδραμα, τὸ ὅποιον φέρει καὶ σήμερον. τὸ ὄνομα τοῦ Λούδ καὶ ἐν ᾧ παρ' ὅλας τὰς βελτιώσεις καὶ μετατροπὰς αἱ αὐταὶ κατ' οὐσίαν συνάπτονται συμφωνίαι, αἵτινες καὶ πρὸ δύο αἰῶνων ἐν τῷ μικρῷ καφεπωλεῖῳ τῆς Tower-Street. Ἡ ἀνάπτυξις αὐτῆ τοῦ Λούδ δύναται νὰ θεωρηθῇ καὶ ὡς μία τῶν αἰτιῶν, αἵτινες παρεκώλυσαν τὴν ἐγκαίριον ἐν Ἀγγλίᾳ σύστασιν ναυτικῶν ἀσφαλιστικῶν εἰταιριῶν, διότι ὁ κόσμος εἶχεν ἐθισθῆ εἰς τὴν ἰδιωτικὴν ἀσφάλειαν, ἀντιπροσωπευομένην ὑπὸ τῶν διαδόχων τοῦ Λούδ.

Καθ' ὃν ὅμως χρόνον ἀνέδεν ἀπὸ τῆς ἀφανείας καὶ ἀσημότητος τὸ ὄνομα τοῦ εὐφροῦς καφεπωλοῦ ὑπῆρχεν ἤδη

σαντες αὐτοὶ τὰς βάσεις τοῦ μετέπειτα τεραστίως ἀναπτυχθέντος ὑπερωκεανίου ἐμπορίου τῆς Ἀγγλίας.

Ἐκ τῶν ἀπογόνων τῶν πρωτογενῶν τούτων ἐμπορευομένων οἱ ἐπισημότεροι, συνεννοηθέντες πρὸς ἀλλήλους καὶ σχηματίσαντες εἰταιρίαν μεγάλην, ἠγόρασαν τῷ 1774 τὸ κατάστημα τοῦ Λούδ καὶ δανεισθέντες τὸ ἤδη περιώνυμον καταστὰν ὄνομά του μετώκησαν εἰς τὸ ἀπέναντι τῆς ἀγγλικῆς Τραπεζῆς κείμενον μεγαλοπρεπὲς κτίριον τοῦ χρηματιστηρίου, οὗτινος ὀλόκληρον τὸ πρῶτον πάτωμα καταλαμβάνουσι τὰ γραφεῖα τῆς εἰταιρίαςτων.

Κατ' ἀπομίμησιν τοῦ μεγαλεπήβολου ἀγγλικῶ ἰδρύματος συνεστήθησαν καὶ ἐπὶ τῆς ἡπειρωτικῆς Εὐρώπης παρόμοιαι εἰταιρίαι, τὴν αὐτὴν φέρουσαι ἐπωνυμίαν μετὰ τὴν προσθήκην μόνον τοῦ ὀνόματος τῆς χώρας, εἰς ἣν ὑπάγονται. Ὁὗτω λοιπὸν ἡ Αὐστρία ἔχει τὸν ἰδικὸν τῆς Λούδ, ἐδρεύοντα ἐν Τεργέστη, πρὸς ὃν πάντες σχεδὸν οἱ ἑλληνες ἐμ-

ποροι διατηρούσι σχέσεις. Καί η εταιρία αυτή επροόδευεν εν σχετικώς βραχεί χρονικῷ διαστήματι τεραστίως καί επεξεύετο τὰς ἐργασίας της μέχρι τῶν ἀπωτάτων ἄκρων τῆς Ἀσίας καί τῆς Ὠκεανίας. Καί η Γερμανία ἔχει τὸν λεγόμενον βορειογερμανικὸν Λόυδ, ἀτμοπλοικὴν εταιρίαν ἐκ τῶν ἐπισημοτάτων τῆς ὑψηλῆς, εἰς ἣν ἐν πρώτῃ μοίρᾳ ὀφείλε-

ται ἡ ἐξάπλωσις τοῦ γερμανικοῦ ἐμπορίου καθ' ὅλας τὰς ὑπερωκεανίους χώρας. Μαγείαν τῷ ὄντι πρέπει νὰ ἐνέχη τὸ ὄνομα τοῦ Λόυδ, τοῦ ἀφανοῦς ἀγγλοῦ καφεπώλου, ἀφ' οὗ ἀπὸ δύο αἰῶνων διαρκῶς συνεδέθη πρὸς τὴν πορείαν καί τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐμπορίου καί ἐξήσκησε τόσῃ ἐπιρροὴν καί ἐπὶ τῆς διαδόσεως τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ.

Η ΑΓΝΩΣΤΟΣ.

Οὔτε μὲ γνωρίζεις, οὔτε σὲ γνωρίζω,
Ποῦ καὶ ποῦ μοῦ βίγνεις μὰ ματιά γοργή,
Κι' ὅμως ὅσῳ σὲ βλέπω κάποτε νομίζω
Πῶς δὲν μάς χωρίζει τίποτε ἔστη γῆ.

Ἄν σοῦ πῶ πῶς ἔρωσ τὴν καρδιά μου καίει
Δὲν θὰ μὲ πιστεύσης, ὅπως κι' ἂν τὸ πῶ.
Κι' ἔμωσ, δὲν ξέρω, κάτι τι μοῦ λέει,
Κι' ἴσως εἶν' ἀλήθεια, ὅτι σ' ἀγαπῶ.

Οὔτε σὲ γνωρίζω, οὔτε μὲ γνωρίζεις, —
Ἄλλὰ ὅσῳ διαβαίνεις κ' ἔτσι μὲ θεωρεῖς,
Δίχως νὰ τὸ ξέρεις κάτι μοῦ χαρίζεις,
Δίχως νὰ τὸ ξέρω κάτι μ' ἀφαιρεῖς.

Ἄν δὲν σὲ στολιζῆς εὐμορφία μεγάλη,
Ἐχεις ἔμωσ πάντα, κόρη μου χρυσή,
Κάτι τι καινούργιο ποῦ δὲν τῶχει ἄλλη,
Κάτι τι ποῦ τῶχεις μοναχὰ ἐσὺ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ.

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ.

1. Ο ΜΕΛΑΩΝ ΜΟΥΣΙΚΟΣ (ἐν σελ. 357) κατὰ τὴν εἰκόνα τοῦ Στράιτ. Ῥακένδυτος καὶ ἀνυπόδutos παρίσταται πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μας ὁ νεαρὸς ἀδύγανος καλλιτέχνης, ὅστις ἀπὸ τοῦδε φαίνεται ψυχῇ τε καὶ σώματι ἀφιερωμένος εἰς τὴν λατρείαν τῆς θεᾶς Μελπομένης. Τίς οἶδεν ἂν ἀνέλπιστός τις περίστασις, ἀπροσδόκητός τις ἰδιωτοπρία τῆς τύχης δὲν ἀνυψώσῃ αὐτὸν μετ' ὀλίγον εἰς περιωπὴν, ἀφ' ἧς θὰ προκαλῆ τὸν φθόνον ἀνθρώπων, πρὸς οὗς τὴν σήμερον ὡς εὐτελῆς μόνον ἐπαίτης δύναται ν' ἀτενίσῃ; Καὶ μήπως δὲν ὑπάρχουσιν γνωστὰ ἄλλων σημαντικωτάτων καλλιτεχνῶν παραδείγματα, οἵτινες ἀπὸ τῆς καλύψεως τοῦ ἐπαίτου ἀνήλθον τὰς ὑψίστας τῆς δόξης βαθμίδας;

2. Η ΡΩΜΑΙΑ (ἐν σελ. 361). Ὁ ἔξοχος μεταξὺ τῶν γερμανῶν ζωγράφων Φράντς φὸν Λέμβαχ κατέστη πρὸ πάντων περιφημώτατος διὰ τῶν εἰκόνων του ἐκ Ῥώμης, ὅπου καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ διατρίβει. Τὴν „Ρωμαίαν“ του παραθέτομεν διὰ τὴν τελειότητα τῆς τέχνης, μεθ' ἧς εἶνε ἐπεξεργασμένη καὶ διὰ τὴν ἀπαράμιλλον λεπτοφυΐαν τῶν γραμμῶν, μεθ' ἧς ἡ ξυλόγραφικὴ κατάρθωση ν' ἀνταποδώσῃ τὸ ἔργον τοῦ διδασκάλου.

3. Ο ΝΕΚΡΙΚΟΣ ΘΑΛΑΜΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟΝ ΤΟΥ ΓΚΑΪΤΕ (σελ. 364—65). Πλείστοι, Γερμανοὶ τε καὶ ξένοι, προσήρχοντο ἀνὰ πᾶν ἔτος εἰς τὴν παλαιὰν πόλιν τῆς Βαϊμάρης πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἱερῶν περιβόλων, ὅπου εἰργάσθησαν οἱ μέγιστοι τῶν ποιητῶν τῆς Γερμανίας. Ἀλλὰ πάντοτε ἀπήρχοντο πάλιν τῆς πόλεως μὴ εὐχαριστημένοι, διότι τοῖς ἦτο κεκλεισμένη ἡ οἰκία, ἐν ἧ ἐπὶ ὀλόκληρον γενεὰν κατώκησεν ὁ Γκαίτε.

Τῇ 15. Ἀπριλίου 1885 ὅμως τὰ πράγματα ἤλλαξαν, διότι ἀποθανόντος τοῦ τελευταίου ἀπογόνου τοῦ Γκαίτε, πᾶσα ἡ περιουσία τοῦ ποιητοῦ διὰ διαθήκης περιήλθεν εἰς

τὸ θησαυροφυλάκιον τοῦ δουκάτου τῆς Βαϊμάρης. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ἀνέδυσε καὶ ἡ ἰδέα τῆς ἰδρύσεως Ἐθνικοῦ Μουσείου τοῦ Γκαίτε, ἣτις πανταχόθεν ὑπεστηρίχθη καὶ ἀνευ ἀναβολῆς ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν, ἀφ' οὗ τῇ 22. Ἰανουαρίου 1886 ἡ βουλὴ τῆς Βαϊμάρης ὁμοφώνως ἐπεψήφισε τὴν παροχὴν ὅλων τῶν χρηματικῶν μέσων, ὅσα θὰ ἀπητοῦντο πρὸς διατήρησιν ὅλων τῶν μνημείων τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸν ἀθάνατον ποιητὴν. Τῇ 4. Ἰουλίου 1886 ἀνεψήφισαν εἰς τὸ κοινὸν αἰ πύλαι τοῦ Ἐθνικοῦ τούτου Μουσείου, δὲν ἐπιτρέπεται ὅμως μέχρι τῆς σήμερον ἡ εἰσόδος εἰς δύο ἱερῶς χώρους μόνον, εἰς τὸν νεκρικὸν θάλαμον καὶ εἰς τὸ σπουδαστήριον τοῦ ὄλυμπίου ποιητοῦ. Οἱ ἔγγονοὶ του οὐδέποτε εἶχον ἐπιτρέψει νὰ φωτογραφηθῶσι τὰ δώματα ταῦτα, μόλις δ' ἐσχάτως ἐπετρέπη εἰς τὸν φωτογράφον τῆς βαβαρικῆς αὐλῆς νὰ ἐκδώσῃ εἰς τὸ περίεργον κοινὸν τοὺς θαλάμους, ἐν οἷς ἐπὶ 86 ὀλόκληρα ἔτη εἰργάζετο ὁ ποιητής. Ἀμφότεροι εἶνε ἀπείρητοι καὶ δὲν ἀνταποκρίνονται πρὸς τὴν ὑψηλὴν κοινωνικὴν περιωπὴν, ἐφ' ἧς εὕρισκετο ὁ Γκαίτε. Καὶ τὸ μὲν σπουδαστήριον εἶνε εὐρύχωρος θάλαμος, ὀλίγον σκοτεινός, ἔχει δύο παράθυρα, βλέποντα πρὸς τὸν κήπον. Ἐν τῷ μέσῳ κείται μεγάλη ἐπιμήκης τράπεζα ἐκ ξύλου δρυός, παρ' αὐτὴν κάλαθος, ἐν ᾧ συνειθίζεν ὁ ποιητὴς νὰ θέτῃ τὸ μανδύλιόν του, ὀλίγα καθίσματα, ἔμπροσθεν τοῦ τοίχου γραφεῖον καὶ ὑπερῶν αὐτοῦ κρέματα τεθλασμένον γύψινον περίκλιτον τοῦ Ναπολέοντος. Ἐπὶ τῆς ἀπέναντι πλευρᾶς τοῦ τοίχου κείται ἐπίσης ἀναλόγιον, ἐφ' οὗ ἐκτὸς ἄλλων μικρῶν ἀντικειμένων ἴσταται μικρὸν ἐκ γαλακτοχρόου ὑάλου ἀγαλμάτιον τοῦ Ναπολέοντος, τοῦ ὁποίου τὰς ἀποχρώσεις μεθ' ἡδονῆς παρετήρει ὁ ποιητὴς καὶ ἠθέλησε πρακτικῶς νὰ ἐφαρμόσῃ καὶ εἰς τὴν περὶ χρωμάτων θεωρίαν του. Ὁ θάλαμος οὗτος μένει ἀπαράλλακτα ὅπως τὸν ἀψή-

κην ὁ Γκαίτε χωρὶς οὐδὲ κἂν ἐν ἀντικείμενον νὰ μετακινήθῃ ἐκ τῆς θέσεώς του. Ὅμοίως ἀμετάβλητος παρέμεινε μέχρις ἡμῶν καὶ ὁ παρακείμενος κοιτῶν. Μία χαμηλὴ ξυλινὴ κλίνη μετὰ βοδοχρόου ἐφαπλώματος, ὠχρίασαντος ἐκ τῆς πολυκαιρίας, μία μικρὰ τράπεζα, ἐφ' ἧς ἴσταται ἀκόμη το φαλιδίον μετὰ τοῦ τελευταίου διὰ τὸν νοσοῦντα φαρμάκου,

τὸ ἀναπαυτικὸν ἀνάκλιτρον καὶ τὸ ὑποπόδιον, τὸ ὁποῖον ἡ Ὀτυλία Γκαίτε ἐκέντησέ ποτε χάριν τοῦ πενθεροῦ της, ἀποτελοῦσιν ὅλα τὰ ἐπιπλα τοῦ θαλαμίσκου, ἐν ᾧ ὁ μέγας ποιητὴς παρέδωκε τὸ πνεῦμα τῇ 22. Μαρτίου 1832, ἐκφωνῶν τὰς λέξεις „Πλεῖον φῶς!“

Ἀπό τινος καὶ ἐν Ἀμερικῇ μεταξὺ τῶν εὐπορωτέρων καὶ μᾶλλον μεμορφωμένων τάξεων τῆς κοινωνίας ἤρξατο ἡ ἀγαμία ὁλόνεν νὰ προσλαμβάνῃ εὐρύτερας διαστάσεις, εἰς δὲ τὰς κατωτέρας τάξεις τοῦ λαοῦ νὰ πολλαπλασιάζονται ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος τὰ διαζύγια. Ἐν ταῖς πλείεταῖς τῶν Ἠνωμένων πολιτειῶν οἱ καθεστῶτες νόμοι εὐνοοῦσι τὸν χωρισμὸν καὶ φαίνονται ὑποβοηθοῦντες λεηλότως τὴν πρόβδον τοῦ κακοῦ. Ἐν ἔτει 1885 ὁ „Κῆρυξ τῆς Νέας Ὑόρκης“ ἐδημοσίευσε κατάλογον αἰτήσεων διαζυγίου ἐν Φιλαδέλφειᾳ καὶ Χικᾶγῳ, ἐξ αὐτοῦ δὲ μανθάνομεν ὅτι ἐν τῇ πρώτῃ τῶν πόλεων τούτων, ἐχοῦση πληθυσμὸν 850,000 κατοίκων, συνέβησαν 1700 διαλύσεις συνοικεσίων, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ μετὰ 550,000 κατοίκων ἠριθμῆθησαν ὑπὲρ τὰς 1500 αἰτήσεις πρὸς διάλυσιν γάμων. Ὁ κατάλογος οὗτος εἶχεν ἀντιγραφῆ ἐκ τῶν δικαστικῶν πρακτικῶν καὶ περιεῖχε τὰ ὀνόματα τῶν διεζευγμένων. Μεταξὺ τούτων ὑπῆρχον καὶ ξένα ὄνυματα, ἀλλὰ ταῦτα ἦσαν ὀλίγιστα ἐν σχέσει πρὸς τὸν πληθυσμὸν, διότι τὰ 9/10 ἦσαν Ἀμερικανοί. Τὸ αὐτὸ φαινόμενον παρετηρήθη καὶ εἰς ἄλλὰς πόλεις, οἱ δὲ Ἀμερικανοὶ ἀδίκως κατακρίνουσι τοὺς ξένους λέγοντες, ὅτι αὐτοὶ πρώτοι εἰσήγαγον τὴν ἐπιδημίαν ταύτην εἰς τὸν νέον κόσμον.

Γέροντες καὶ πλήρεις θνητῶν δυνάμεων διπλωμάται διηγούντο ἐσχάτως κατὰ τινὰ πολιτικὴν ὁμιλίαν ἐν Βερολίμῳ τὸ ἔξης ἀνέκδοτον ἐκ τῶν πρώτων χρόνων τοῦ διπλωματικοῦ σταδίου τοῦ Βίσμαρκ. Καθ' ἣν χρόνον ὁ σιδηροδρόμος ἀρχιγραμματεὺς διέτριβεν ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς ὁμοσπονδίας ἐν Φραγκφούρτῃ καὶ κατέκει ἐν τῇ οἰκίᾳ εὐπατρίδου τινὸς τῆς πόλεως ταύτης, παρετήρησεν ὅτι ἐν τῇ δωμάτιῳ του δὲν ὑπῆρχεν οὔτε κώδιον οὔτε ἄλλο τι μηχανήμα, δι' οὗ νὰ εἰδοποιῆ τὸν εἰς τὸ ἐνώπιον πάτωμα διαμένοντα ὑπρέτην του, ὅσῳκις εἶχεν αὐτοῦ ἀνάγκη. Παρεκάλει λοιπὸν τὸν οικοδεσπότην ν' ἀναπληρώσῃ τὴν ἑλλειψιν, ἀλλ' οὗτος, μὴ ἀνεχόμενος ἄλλως τὸν „Πρώσσον“, τῷ ἀπεκρίθη ὅτι οἱ ἐνοικιασταὶ του ὡς ἐπὶ τὸ πρῶτον ἐξ ἰδίων ἱκανοποιοῦσι τὰς τοιαύτας ἰδιαιτέρας τῶν ἐπιθυμίας καὶ οἱ δὲν ἤξευρε διὰ τίνα λόγον ἐπρεπε αὐτὸς ν' ἀποτελέσῃ ἐξαίρεσιν τοῦ κανόνος τούτου. Ἡμέρας τινὰς ὀργίτερον ἠμύσθη κρῖτος πυροβόλου ἐν τὸς τοῦ οἴκου, ἔντρομος δὲ ὁ εὐπατρίδης διέτρεξε τὰ δώματα καὶ ἔφθασε τέλος εἰς τὸ σπουδαστήριον τοῦ Βίσμαρκ, ὅπου ἐπὶ τῆς τραπέζης ἔκειτο, καπνίζον ἀκόμη, τὸ πυροβόλον, ἐγγὺς δ' ἐκάθητο καὶ ὁ Βίσμαρκ, ἡσυχῶς καὶ αὐτὸς καπνίζον καὶ ἐργαζόμενος „Πρὸς Θεοῦ, τί συνέβη!“ ἀνέκραξεν ὁ οικοδεσπότης. — „Ἀπολύτως τίποτε, ὑπέλαβεν ὁ Βίσμαρκ. Μὴ ἀνησυχῆτε· εἰδοποίησα μόνον τὸν ὑπρέτην μου, ὅτι πρέπει νὰ ἔλθῃ. Πιστεύω, θὰ συνειθίσετε ταχέως εἰς τὸ ἀκῆνον τοῦτο σημεῖον.“ Ἐἶνε περὶ τὸν νὰ προσθέσωμεν, ὅτι ὁ εὐπατρίδης ἐν ἀκαρπείᾳ ἔσπευσε νὰ τὸ ἀντικαταστήσῃ διὰ κώδωνος κατὰ τὴν ἀρχικὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ἀκάμπτου Πρώσσου.

Ὅπως κίνησις ἀνθρώπων ὑπάρχει ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς Γερμανίας, μανθάνομεν ἐκ τῶν ἀρχείων τῆς ἐν Βερολίμῳ εταιρίας τῶν ἱπποσιδηροδρόμων. Περὶ τὰ τέλη τοῦ ἔτους 1885 τὸ μήκος αὐτῶν ἀνήρχετο εἰς 222 γιλιόμετρα, ἐφ' ὧν ἐκινούνο 777 ἄμαξαι ὑπὸ 3644 ἵππων, ἀνηρόντων εἰς τὴν εταιρίαν. Κατὰ τὸ ἔτος 1885 ἡ ἀριθμὸς τῶν ἐπιβατῶν ἀνήλθεν εἰς 87,293,525 (λέγονται, ὀδηοῦντο καὶ ἐπὶ ἑκατομμύρια, διακόσια καὶ ἐννενηκόσια τρεῖς χιλιάδες καὶ ὀκτακόσιοι εἰκοσιπέντε), οἱ ὅποιοι ἐπλήρωσαν ὀδοιπορικὰ 18,000,000 φράγκων. Καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐπομένους οἱ ἐπιβαταὶ ἀνήρχοντο εἰς 236,422 κατὰ μέσον ὄρον. Αἱ ἱπποσιδηροδρομικαὶ

εταιρία ἅσασι εἰσέπραξαν 13,250,000 φράγκων, ἐξ ὧν ἐδαπάνησαν τὰ 6,000,000, συμπεριλαμβανομένων καὶ 920,000 φράγκων εἰς δημοτικὸς φόρους, ὥστε εἶχον περίσσειμα 6,330,000 φράγκων κατ' ἐκείνο τὸ ἔτος. Χάριν παραβολῆς ἀναφέρομεν ἐνταῦθα, ὅτι εἰς τοὺς αἰώνικους σιδηροδρόμους, ἔχοντας μῆκος 2208 χιλιομέτρων, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπιβατῶν κατὰ τὸ ἔτος 1885 ὑπελογίσθη εἰς 23,028,599, ὥστε οἱ ἱπποσιδηροδρόμοι τοῦ Βερολίνου, μολὶς τὸ δέκατον τοῦ μήκους τῶν σιδηροδρόμων ἔχοντες, μετεβίβασαν τετραπλάσιον σχεδὸν πλῆθος ἀνθρώπων.

Ὁ μέγιστος τοῦ κόσμου πολυφάγος εἶνε κάποιος ναῦτης διατρίβων ἐν Λιβόρνῳ τῆς Ἰταλίας. Ἐἶνε υἱὸς ἀλιέως, βρέφος δὲ ὧν εἰσέτι ἦτον ἀδύνατον νὰ χορτασθῇ ἐκ μόνου τοῦ γαλακτος τῆς μητρὸς του, οὕτως ὥστε παρέστη ἡ ἀνάγκη νὰ προσέλθωσιν ἄλλαι 20 μητέρες, ἵνα καταναγάσσοι τὴν ἀτελείωτον πεινᾶν του. Ἡ ἀδηφαγία αὕτη οὐδέποτε τὸν ἐγκωτέλειψε. Ὡς περὶ ναυτῆς ἐλάμβανε τριπλάσιον τῶν ἄλλων συναδέλφων του τροφήν, δύναται δὲ ἀνα πᾶσαν ἑώρα νὰ γευματίσῃ μετὰ τόσης ὀρέξεως, ὅσην ἠθέλων ἔχει ἐὰν ἐπὶ δύο ἡμέρας δὲν ἔτρωγε. Ἐν Νεαπόλει ἀξιωματικοὶ τινες τοῦ ναυτικοῦ προσέφερον ἐσχάτως εἰς τινὰ ξενοδόχον ἑκατὸν φράγκα, ὥπως κορέσῃ τὸν πολυφάγον τοῦτον, ἀλλ' ὁ δυστυχὴς μετὰ τρῶμου εἶδεν ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν ἐπάρκει.

Κατὰ τινὰ στατιστικῶν τῶν ἐπαγγελματιῶν ὑπάρχουσιν ἐν Γερμανίᾳ συγγραφεῖς οὐχὶ ἐλάσσους τῶν 19,350, ἐξ ὧν 19,000 εἶνε ἄρρενες, καὶ 350 θῆλειες. Καὶ ἐν Βερολίμῳ μὲν ζῶσι 1000 συγγραφεῖς καὶ ἐφημεριδογράφοι ἀμφοτέρων τῶν γενῶν, ἐν Λειψίᾳ 260, ἐν Δρέσδῃ 200, ἐν Μονάχῳ 150, ἐν Ἀμβούργῳ καὶ Βρεσλαύῃ ἀνὰ 132, ἐν Στουτγάρδῃ 107, ἐν Φραγκφούρτῃ 94, ἐν Ἀνωβέρῳ 77, ἐν Χάλλῃ 72, ἐν Κολωνίᾳ 71, ἐν Κιέλω 69, ἐν Στρασβούργῳ 66, ἐν Βρέμῃ καὶ Καϊνξβέρῳ ἀνὰ 63, ἐν Βόννῃ 60, ἐν Βισβάρδῃ 59, ἐν Βυρτςβούργῳ 56, ἐν Γοττίνῃ 48, ἐν Κασσέλω 46, ἐν Γράϊφσβαλδῃ 45, ἐν Χάϊδελβέρῃ 44, ἐν Ἰένη 39, ἐν Δάρμσταττῇ καὶ Τυβίγγῃ ἀνὰ 37, ἐν Νυρεμβέρῃ 36, ἐν Βρουνοβέρῃ 32 καὶ οὕτω καθεξῆς.

Ἐπὶ τῇ βάσει στατιστικῶν πληροφοριῶν ἡ ὀλικὴ αὔξησις τῶν κατοίκων τῆς Εὐρώπης ὑπολογίζεται εἰς 0,87%, ἴτοι εἰς 87 ψυχὰς ἐπὶ 10,000 κατοίκων, κατ' ἔτος, ἔπερ δηλοῖ — ἐὰν ὑποθέσωμεν τοὺς κατοίκους τῆς Εὐρώπης εἰς 320 ἑκατομμύρια ἀνερχομένους — ὅτι κατ' ἔτος γίνεται αὔξησις 2 1/4 ἑκατομμυρίων, χωρὶς ὅμως νὰ ληφθῶσιν ἱπ' ὄψιν οἱ μεταναστεύοντες ἐξ Εὐρώπης, οἵτινες ἀνέρχονται ἐν συνόλῳ εἰς ἐν περὶπου ἑκατομμύρια. Μετ' ἄλλους λόγους ἡ αὔξησις τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Εὐρώπης εἶνε τόσον μεγάλη, ὥστε διὰ τοῦ ἐνιαυσίου περισεύματος δύναται νὰ σηματοδοτῇ κράτος ἕχον ἴσον πληθυσμὸν πρὸς τὴν Ἑλλάδα, ἢ τὴν Δανιμαρκίαν, ἢ τὴν Σερβίαν.

Κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν Χριστουγέννων, τῆς ἐπισημοτάτης τῶν ἐορτῶν παρὰ Γερμανοῖς, διηλθον διὰ τῶν ἐν Βερολίμῳ ταχυδρομείων 1,950,607 ἐπιστολαὶ προερχόμεναι ἐξ αὐτῆς τῆς πόλεως καὶ ὄρον αὐτὴν πάλιν ἔχουσαι, 4 δὲ ἑκατομμύρια, ὡς ἔγγιστα, ἀφίκοιτο εἰς Βερολίον ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΣ ΤΗΣ „ΚΛΕΙΟΥΣ“.

Διετή συμπληρώσασα βίον ἡ „Κλειώ“ εἰσέρχεται εἰς τρίτον ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως αὐτῆς ἔτος, εὐγνώμων δ' ἐκφράζει πρὸς τοὺς πληθυνθέντας αὐτῆς φίλους ἀπείρους εὐχαριστίας ἐπὶ ταῖς ἐπιδειχθείσαις αὐτῇ συμπαθείαις καὶ μετὰ θάρρους ἐπικαλεῖται τὴν αὐτὴν καὶ μέχρι τοῦδε ὑποστήριξιν καὶ περαιτέρω σύστασιν. Ὁμαλώτερον ἔχουσα τοῦ λοιποῦ, μετὰ τὴν ἄρσιν τῶν πρώτων καὶ συμφυῶν δυσχερειῶν, νὰ διαυύσῃ στάδιον, εὐκόλως θὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν μελετωμένων βελτιώσεων, ὡς πρὸς μὲν τὸ καλλιτεχνικὸν μέρος ἐπιδιώκουσα αὐτὴν τὴν τελειότητα, κατὰ δὲ τὰλλα πᾶσαν δυνατὴν καταβάλλουσα προσπάθειαν, ὅπως ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς φιλικῶς ὑποβαλλομένας αὐτῇ ἀπαιτήσεις.

Τὴν χρησιμότητα τῆς καλλιτεχνικῆς ἐντελείας ἔργου, πρὸς πᾶσαν τάξιν Ἀναγνωστῶν ἀποτετιομένου, οὐδεὶς βέβαια ἀρνεῖται, τὰς πρὸς ἐπιτυχίαν δὲ τούτου ἀπαιτουμένας θυσίας καθίστησιν ἡμῖν ἀνεκτοτέρας μόνῃ ἢ παρήγορος ἐλπίς, ὅτι σὺν τῷ χρόνῳ καὶ ἡ „Κλειώ“ θὰ καταστῇ ἐν τῶν προσφιλεστέρων ἐφοδίων πάσης ἑλληνικῆς οἰκογενείας. Ὅταν καὶ παρ' ἡμῖν, ὡς ἀπὸ πολλοῦ παρὰ τοῖς ξένοις, ἀποβῇ αὐθόρμητος ἢ πρὸς τὰ καλὰ κλίσις καὶ ἡ τοῦ ὠραίου προτίμησις, οἱ προαγωνιζόμενοι ὑπὲρ τῆς τοιαύτης τοῦ ἔθνους μορφώσεως θὰ τύχωσι τότε τῆς καλλίστης τῶν κόπων των ἀμοιβῆς, καὶ ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ταύτῃ ἐπιλαμβανόμεθα κατὰ τὸ προσεχὲς τρίτον ἔτος νέων καλλιτεχνικῶν μεταρρυθμίσεων.

Πρὸς τοὺς εὐγενεῖς λογίους, ὅσοι συγκτετῆθησαν νὰ κοσμήσωσι τὰς στήλας τῆς „Κλειοῦς“ δι' ἀξιολόγων διατριβῶν ἀποτετιομένον καὶ πάλιν τὴν θερμὴν παράκλησιν, ὅπως διευκολύνωσι τὸ ἡμέτερον ἔργον διὰ τῆς πολυτίμου συνεργασίας των, παρέχοντες ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς τὸ ὁμογενὲς Δημόσιον φιλότιμον ἐνδειξιν τῆς ὑπὲρ αὐτοῦ μερίμνης καὶ στοργῆς των, ἐνθαρρύνοντες δ' ἀφ' ἑτέρου τὰς ἡμετέρας προσπάθειας, ὅπως σὺν τῇ ἐπιμελῶς ἐκλεγομένη καὶ μεταφραζομένη ὕλῃ ἀποθησαυρίζωμεν καὶ ἐκλεκτὰ προϊόντα τῆς νεωτέρας ἑλληνικῆς φιλολογίας.

Καὶ πρὸς τοὺς ἀξιότιμους Ἀντιπροσώπους τῆς ἑλληνικῆς Δημοσιογραφίας ἐκφράζομεν θερμὰς εὐχαριστίας διὰ τὴν ἰδιαιτέραν πάντοτε συμπάθειαν πρὸς τὴν „Κλειώ“, ἣν εὐηρεστήθησαν νὰ συνιστῶσιν ὡς ἀπαραίτητον παντὸς ἑλληνικοῦ οἴκου ἀνάγνωσμα καὶ κόσμημα.

Ἄλλ' οὐδὲν ἤττον συντελεστικὴ εἰς τὴν πρόοδον τοιοῦτου περιοδικοῦ φύλλου εἶνε καὶ ἡ ἐγκαίριος πληρωμὴ τῆς ἐτησίας ἢ ἑξαμήνου συνδρομῆς, ἀφοῦ μάλιστα ἀρχῆθην ἐξισώσαμεν αὐτὴν πρὸς τὴν τῶν ὁμοίων γερμανικῶν ἀναγνωσμάτων. Ἄς πεισθῶσι λοιπὸν οἱ φιλόκαλοι τῆς „Κλειοῦς“ Συνδρομηταί, ὅτι πᾶσα βελτίωσις καὶ ὅλη τοῦ ἡμετέρου ἔργου ἢ προκοπὴ ἔξαρτῶνται ἐκ τῆς ἀγαθῆς αὐτῶν θελήσεως, εὐαρεστουμένων ν' ἀνταποκριθῶσιν εἰς τὰς συνεχεῖς ἡμῶν θυσίας διὰ τῆς ἐκπληρώσεως ἐλαφρᾶς ὑποχρεώσεώς των.

Ἐδελπίδες δ' ἐπὶ τούτοις ἐπισφραγίζοντες τὸ τέλος καὶ τοῦ δευτέρου τῆς „Κλειοῦς“ τόμου ἐκναλαμβάνομεν τὰς εὐχαριστίας μας πρὸς πάντας.

Ἐν Λειψίᾳ, κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1886.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. Ἡ ἀφῆ τῶν τυφλῶν. — Ἡ καλλιέργεια τῶν ἱερῶν ἐν Εὐρώπῃ. — Ἡ Ἐπαῖτις (Διήγημα — συνέχεια). — Πόθεν προέρχεται τὸ ἕντρον. — Βιωτικὰ παραγγέλματα (συνεχία). — Πόθεν τὸ ἄνομα Λούδ. — Ἡ ἀγνωστος. Ποίημα ὑπὸ Ἰωάννου Πολέμη. — Πινακοθήκη, ἦτοι ἐρμητεία τῶν εἰκόνων. — Παικίλα. (Τὰ διαζύγια ἐν Ἀμερικῇ. — Ἀνέκδοτον περὶ Βίτμαρκ. — Τὸ Βερολίνον καὶ οἱ ἱπποσιδηρόδρομοί του. — Ἀδερφᾶτος τερατώδης. — Πληθὺς γερμανῶν συγγραφεῶν. — Ταχυδρομικὴ κίνησις κατὰ τὰ Χριστούγεννα ἐν Βερολίνω). — Πρὸς τοὺς ἀναγνώστὰς τῆς „Κλειοῦς“.

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ. Ὁ μέλλον μουσικός. Εἰκὼν ὑπὸ Στραῖτε (σελ. 357). — Ἡ Ρωμαία, ὑπὸ Φραγκίσκου φὸν Λέμβοχ (σελ. 362). — Ὁ νεκρὸς δάλαμος καὶ τὸ σπουδαστήριον τοῦ Γκαίτε (σελ. 365—366).

Ἐκδότης Π. Α. ΖΗΓΟΥΡΗΣ.

Τύποις Bär & Bermann, ἐν Λειψίᾳ. — Χάρτες ἐκ τῆς Neue Papiermanufaktur, ἐν Σερὰσβούργῳ. — Μίληση Frey & Soning, ἐν Λειψίᾳ.